

Liber

tes ad ipsum liber accessus. **a** Et scribā p̄lin. m̄st. q̄ p̄ba. tyrones. i. inuenes aptos ad exercitū armoz. hos inē fecit rex babylonis. q̄z psiliū t̄ fauorē dederat sedechie rebellandi. **t** Et. lx. viros de pplo terre. isrl̄hos s̄l̄ inter fecit. q̄z restituerūt c̄ defendendo ciuitatē q̄tū potuerūt t̄ sic nō reddiderunt sevolutarie. h̄ fuerūt inuēti latentes t̄ ab sconditi. **v** Iste ē pp̄ls. Hic p̄nt ponit translatoz in baby lonez numeratio.

p In anno. vii. iudeos tria milia. t̄ lo quif h̄ scriptura de trāslati cū iechonia filio ioachim. vt dic̄ **I**a. sa. t̄ alij hebrei. h̄ h̄ videt q̄d dr. iiiij. **R**e. xxiiij. q̄ trāslati cū eo fuerūt. t̄ milia h̄ hec dissonātia sol uit p̄ h̄ q̄d h̄ dr̄ iude os tria milia. i. de tri bu iuda. de alijs aut̄ tribub̄ fuerūt septē milia. q̄ hic omittin tur. t̄. iiiij. **R**e. cū iſſz numerant. **I**ez. iiiij. **R**eg. dr̄ q̄ ista transmigratio fuit anno octago nabuch. hic aut̄ dr̄ anno. vii. ad q̄d dicēdū q̄ ibi acci plūn̄ anni nabuch. a principio regni sui. hic aut̄ ab illo tpe q̄ ioachim fili⁹ iofie fuit ei⁹ subdit⁹ t̄ seruiens sub tributo nabuch. aut̄ iā regnauerat vno anno.

y In anno. xvij. t̄. loquif h̄ de transla tione pp̄li cū rege se dechia. h̄ cōtra h̄ videt q̄d s̄. dr̄ ca. isto. Ipse ē ann⁹. xix nabuch. t̄. t̄ soluif h̄ sicut t̄ pcedēs. q̄ h̄ accipint̄ ani na buch. a tpe a q̄ ioachim fact⁹ fuit ei⁹ seru⁹. supra vo a pri cipio regni sui. **z** In anno. xxij. nabuch. t̄. c̄ cepit tyru⁹ t̄ p̄les alias ciuitates circa iudeā ad q̄s psigerat̄ an̄ plures iudei timore nabuch. t̄ illi t̄. c̄ fuerūt capti t̄ in baby lone ducti. **a** N̄s ergo aie hic numerate. **b** Quatuor milia sexcente. Sciendū t̄n̄ q̄ fuerūt multop̄les. h̄ h̄ t̄ in libro regū numerant̄ t̄n̄ notabiliores. **c** Et factū est. Hic ultimo ponit ordiatio de iechonia rege q̄ post lō gū carcerē fuit honorat⁹ in babylone cū dr̄. Et factū ē in p̄xvij anno transmigratiōis ioachim. t̄m̄ em̄ fuit in stu tu humili. **d** Eleauit euilmerodach. iste ei⁹ regnauit post nabuch. patrē suū fm̄ hebreos. t̄ mortuo patre cu⁹ regnaret honorauit ioachim sup̄ oēs principes regni sui ut appareat in l̄ra. rō aut̄ h̄ fuit fm̄ alijs q̄ nabuch. p̄c p̄cuso amentia ista Euilmerodach fili⁹ ei⁹ voluit regna re. t̄ videbat de p̄cussione p̄nis gaudere. ppter q̄d nabuch in regnu destitut⁹ fecit eū incarerari cū isto ioachim t̄ sic cū eo cōtraxit amiciciā ppter q̄d cōstitut⁹ in regno mor tuo p̄c honorauit eū. cetera patent in l̄ra. **e** Et factū est postq̄z t̄. totū istud vſq̄z ad finē capituli videf appositi ab alijs expositore ad cōtinuādū s̄niam capitulis sequitib⁹. q̄d nō ē in hebreo nec in libris correctis.

f Incipit postilla magistri Nicolai de lyra sup̄ libraz trenor̄ q̄ apud hebreos vocat cynoth. i. lamentatiōes cum additiōib⁹ pauli ep̄i burgū.

Q Nomō sedet. In pcedentib⁹ h̄ libri prophetar̄ bieremias destructioz h̄irz futurā. Hic p̄nt de plorat eā iā factā. q̄z vidit sūā p̄phetia cōpletam Circa q̄d sc̄edū singlis v̄sib⁹ l̄fe hebraice p̄ponit h̄z ordinē alphabeti. Et dicit aliq̄z p̄posite sūt ad signādū s̄niam v̄sue quib⁹ p̄ponūt. t̄ sic ex interpretatiōib⁹ lit teraz pcedūt ad ex positioz v̄suū. Sed h̄ n̄ videt bñ dictū. p̄mo q̄ hebrei q̄z sūt iste l̄re. t̄ p̄n̄ v̄tu te eāz dīt maḡl co gnoscere. n̄shil tale dicit. sc̄do q̄ l̄ra p̄ se s̄upta vt l̄ra ē: nullaz h̄z significatiōes nec p̄n̄ int̄ptatiōes. h̄z aliq̄z l̄ra vt ē dictio a liqd significet. sic a pud latios h̄l̄ra a p̄ut ē p̄pō significat si ne. si ergo ex ista si gnificatiōe alijs vel let pcedē ad expone dū v̄tute ip̄i⁹ a: put ē l̄ra. v̄l̄ scripturaz p̄ a incipiētē cēt manē festa equocatio. Itē isti imaginant̄ q̄ iste l̄re n̄ sūt de itegritate v̄suū. h̄ q̄si qdā t̄l̄tuli eis p̄positi. q̄d n̄ ē verū: q̄ sic sūt de itegritate v̄suū in hebreo. sic ap̄d nos i illo hymno. **A** sol or̄ t̄. l̄re latie icipien do ab a v̄sq̄z ad ḡ inclusiōe st̄ d̄ itegritate v̄suū. q̄ prim⁹ ic pit p̄ a: a sol or̄ t̄. sc̄dos p̄ b: btūs auctor seculi t̄. t̄ sic p̄nt v̄s

Q Uomō sedet sola ciuitas plena populo. Facta est q̄si vidua

q̄ ad g: t̄ eodē mō ē h̄ de l̄ris hebraicis i hebreo. h̄ trāsla tor nō potuit in l̄tio seruare ordinē litteraz latinaz i p̄cipiōis v̄suū q̄ prima dictio i hebreo. p̄ q̄ trāsser̄ quō: incipit p̄ aleph. t̄ quo incipit q̄: t̄ iō singlis v̄sib⁹ p̄positi se pati l̄ras hebraicas p̄ ordinē: n̄ ad signādū aliqd nisi q̄ p tales l̄ras incipit v̄sus i hebreo: lamentatiōes eī iste scri pte sunt metrice i hebreo: t̄ tpe hieremie currebat mod̄ tal̄ metrificādī aliquā materiā. s. q̄ versus icipient ordinate a l̄ris alphabeti. Sciendū etiā q̄ h̄ nō ē q̄rend⁹ p̄cessus artis h̄ maḡl dolent̄ t̄ querent̄ q̄ lamentās aliqd factuz idē freqn̄ repert̄ s̄b alijs v̄bis. sic m̄ lamentās filiū mortuū aliq̄n̄ noiat ip̄m. p̄p̄to noiat eū cor suum aliq̄n̄ v̄tā suār̄ sic de alijs. t̄ freqn̄ devina p̄sona trāsit ad aliā maḡl fm̄ motū affectiōis q̄ fm̄ ordinē rōnis. Prete rea sub noie ciuitati vel loco v̄l̄oe⁹ desolari v̄l̄ flere. p̄ desolatiōe t̄ fletu pp̄li. His igit̄ p̄missis h̄ ps libri hieremie q̄ apud hebreos cynoth vocat̄. Lamentatiōes: in duas ptes diui dīt. q̄ primo ponit hieremie lamentatio: sc̄do eiūdē or̄. v. cap̄. Prima diu dīt i quatuor ptes: fm̄ quadruplex alphabetu hebraicu fm̄ q̄ lamentatiōes iste metrice scribūtur: t̄ h̄ i quatuor ca. t̄ h̄ mō p̄nis ca. posset diuidi in .xxij. ptes fm̄ numerū litteraz. h̄ nō ē vis q̄: sic dictū ē iste l̄re nō ponunt̄ h̄ ad sensū l̄ralē designandū. Dicit ergo.

a Quomodo sedet sola. i. habitatorib⁹ suis priuata.

b Ciuitas plena pplo. anteq̄z esset destructa. **c** Fa cta est quasi vidua. i. dignitate regni t̄ sacerdotij orbata.

Trenorū

dDñia gētiū.i. q̄ fuit dñia gētiū. maxime tpe datud & salomis q̄ multas gentes alienigenas sibi subiecerunt vt h̄i.ij. **e.** r.iiij. & ad idē p̄tinet q̄d subdit. **e** Princeps puinciaz. & tgibis dictis. **f**Hacra ē s̄b tributo. regis babylōis. **g** P̄lorās plorauit. p̄ hāc reduplicationē i- telligēt fier̄ abundā

ta. **h**In nocte. **i**tpe tribulatiōis t̄ angustie q̄d dr̄ nor-

jEt lachryme eī i maxillis eī p̄ hoc d̄ signat p̄tinatō & di uturitas fletus. **k**Mō ē q̄ p̄soleit eā ex oib̄ charis eī. **l**Q̄es amici eī spreuerūt eā & facti sūt eī inimici. **m**Hymel Grauit iudas p̄t afflictionē & multitūdinē seruitutis hitauit inf̄ gētes nec inuenit req̄ez. **n**Q̄es p̄secutores eī app̄henderūt eā inf̄ angustias. **o**Beleth. **p**Die syon lugēt eo q̄ nō sint q̄ veniat & ad solēnitatez. **q**Q̄es porte eius destructure sacerdotes eī gemētes. **r**Uirgines ē squalide & ip̄a opp̄ssa aima ritudine. **s**Facti sūt hostes eī i capite inimici eī locupletati sūt q̄r dñis locutus est sup̄ eā ppter multi tudinē iniqtatū eius. **t**Par uili eī ducti sūt in captiuitate aī faciem tribulantis **u**Clau. Et egressus ē a filia syon oib̄ decor eī. **v**Facti s̄f

luerant in ciuitate q̄n fuit capta. vt dictū ē. **x**Ra.sa. expōnit. Inter angustias. s. viaz ybi capieban̄ fugientes: q̄a nō potuerat diuertere **y**Die syon. Hic cōuertit se ad lamentandū templi destructionē q̄ erat in monte syon cū dr. **z**Die syon. s. p̄ quas ppl̄s veniebat ad tēpluz de locis exteriorib̄. **t**Hugent. **b**dr̄ methaphorice sic diceban̄ gaudente in ppl̄s multitudine. vnde in heb. b̄. Die syon herbose. q̄ nullus transibat p̄ cas. **c**To q̄ nō sint q̄ veniant ad solēnitatē. i. ad solēnitates. q̄a ponit singulare p̄ plurali sicut frequent fit in scripturis veteris ac noui testamenti. ter em in anno debebat ppl̄s cōparere in templo. s. in paschate: penthecoste et festo ta bernaculor̄. **d**Exod. xxij. **z**destructio templi & pplo capti uato nullus veniebat **e**Q̄es porte eius destructure. q̄ a chaldeis incense vt dictū est supra. **v**Hacer. eī gemē. q̄ aliq̄ fuerūt occisi: & ceteri in captiuitatē ducti **f**Virgines eius squalide. i. deformate ex fame & labore **g**Et ip̄a opp̄ssa amaritudine. i. nō potēs inde resurge re: sicut q̄ opp̄ssus est imporiabilis pondere: **h**Facti sunt hostes eius in capite. q̄r aī erant in cauda. **i**Inimici eius locupletati sunt de bonis q̄ erant in hierlm et iudea: q̄r tū hoc factū est ex diuina iusticia: subdit. **j**Q̄a dñs locut̄ est sup̄ eam r̄c **a**P̄arnuli eius. q̄ fm leges bellī nō debebat occidi. **b**Ducti sunt in captiuitatez vt crescentes seruirent chaldeis. **c**Inte facie tribulātis. i. ducentis eos ad tribulationē. illi em qui ducunt captiuos faciunt eos ire ante se & nō post. **d**Et egressus est a filia syon. i. a hierlm q̄ dr̄ filia syon eo q̄ ciuitas pte

gebas a templo & regia domo q̄ erant in monte syon: sic filia p̄tegit a mātre **e**Om̄is decor eī. s. regnū et sacerdotiū. ideo sequit. **f**Facti sunt pr̄incipes eī velut arietes insensati. **g**Non inuenientes pascua fame afflicti **h**Et abierūt absq̄ fortitudine. nō potentes i aliquo re

sistere. **i**Inte faciem subsequētis. i. in captiuitatē ducētis. **k**Recordata est hierlm die. afflue & p̄uarica. p̄siderans q̄ illa afflictio merito sibi venerat ppter peccata sua pterita. **l**Q̄im desiderabilitū suorū in diuinis cōdescensionibus sibi factis ad votum. **m**Que habuerat a dieb̄ antiquis. i. a tpe moysi q̄ deus pauit populu illū cibo celesti. xl annis. & multa alta beneficia cōtulit ei. **n**Q̄u caderet ppl̄s eius in manu hostili. eadē est em scia cōtrariorū & iō vnu op̄sitorum aliud ad memoriam reducit et etiā magis apparere facit. q̄r opposita iuxta se posita magi elucescūt. **o**Vi derunt eā hostes. aptā etiā exulatā.

pCōderi. sabbata eius. i. cultū dei isrl̄. reputatē & saluare nō poterat ppl̄m illū. **h**hoc remouet p̄pheta ds. **q**Dec

catū peccatū hierlm. i. peccatis p̄ctā accumulanūt. **r**Propterea instabilis facta est. nō potens resistere ad uersarijs ppter dei sui offensā: nō ppter eius impotentiam s. Om̄is qui glorif. eam. tpe sue p̄speritatis. **t**Op̄tererūt illā. tempore aduersitatis. **v**Quia vide. igno. eius. i. destructionē & captiuitatē. **x**Ipsa aut̄ gemens sub onere importabili. **y**Et cōuersa est retrorsuz. s. in confusionem a statu honorabili. **z**Gordes eius in pedib̄ eius. in hebreo b̄. In oris eius loquī de ea sicut de muliere patiente menstrua. cuius immūdicia descendit ad inferiora: ita q̄ fedans ore vestimenti interioris pedes tangentis. & q̄ hoc designat immūdicia idolatrie abundans in hierlm: ppter quā fuit destruta. **a**Nec est recordata finis sui. i. exceccata vicijs non cogitat puniti onē sup̄ se finalit̄ venturā. iō subdit. **b**Deposita est vehementē. ab omni honore & cōsolatione. iō in persona eius orat p̄pheta dices. **o**Id dñe r̄c. **c**Manū suā misit hostis. i. populus ammonitaz & moabitaz: vt dicit Ra.sa. **d**Id omnia desiderabilis eius. i. ad libros legis de q. iū bus dicit p̄s. xvij. desiderabilis sup̄ aurū & lapidē p̄cio sum multū: dicit em Ra.sa. q̄ chaldeis currentib̄ ad an rū & argentū in destructione hierlm. isti magis voluerūt currere ad cōbūredū libros legis. eo q̄ scribit Deu. xxij. ammonites & moabites non intrabunt in ecclesiam domini in eternū: ideo subdit.

eQuia vidit gentes ammonitas. et moabitas. **f**Ingressas sanctua. tuū. vbi lex seruabatur. & potissime dentronūm in latere arche. Deu. xxxij.

Liber

Go^ris pp^ls ei^g gemens p^o auxiliatae famis q^u p^ualuit in hierlm obessa a chaldeis: vt h^r s. xxxvij. b^u Dederut p^ci. q^up^o p^ocibo. illi q^u erant diuites. i^u Ad reuocillandā aiam. i. ad mitigandū famē. t^o nō ad satietatē. i^o in psona eius orat p^op^hera dicens. k^u Oide dñe afflictionē meā

Et p^osidera renelā

do eā. m^u vos.

Dicit inducit p^op^heta
alios ad cōpassioneē
dices. o^u vos oēs q^u
transitis p^oviaz. p^op^he
hierlm destrunctā.

No^u d^uttēdite t^o vide
te. p^ocōpassioneē.

O Qm̄ viii. me r̄. loquīt de hierlm per
modū vīceē c^o clau
sura ē dissipataz fru
ctus collect^o. q^u mi
ri hierlm erāt dissipat^o
ti: t^o oia bona aspor
tata. p^o De excel
so misit ignē in ossi
bus meis. l. in tem
plo t^o reg^o fortalicio
t^o in ceteris de quo^z
fortitudie cōfidebat
pp^ls. sicut ossa sunt
robur corp^oz omnia
ista fuerūt cōbusta a
chaldeis. vñ dictū su
it s. lii. q^u Et eru
dit me. q^u vexatio
dat itellectū. In he
breo h^r. Et sepa. me.
i. mēbrati laceravit.

RExpan. thete pe
me. i. pmisit expādi.
t^o vocat h^r rhete dece
ptio falsoz p^op^hetaz
q^u fuit pp^lo cā ruine
vt frequēt dictū ē s.
SQ^uouer. me retro
i. de statu honorabi
li ad cōfusibilē.

To^u Vigilauit iugū

in i^uq. me. in ma. e^g. l.
dñs: q^u vigilant t^o soli
cite induxit penā. p^o

iniquitatib^o meis p^o

pter hoc in psona c^o

dr in principio libri

de destructione pp^li

loquens: Vigilabo ego sup verbo meo vt faciaz illud.

Vo^ulolute simt. l. insq^uates mee

Et simposite col
lo meo. sicut fardell^o imponit latroni dephento

In firmata ē virt^o mea. deo me deserente

Zoedit me dñs in manu. l. chaldeoz.

ADe q^u nō potero surgere utute

apria: h^r tm̄ diuina.

BAbstulit oēs magnificos meos

regē t^o prīncipes p^op^hetas r^o sacerdotes.

CDocanit ad
uersum me t^op^os. l. afflictionis t^o destructiois.

DTorcu
lar calcauit dñs r̄c. q^u sicut in torculari de vniis reprimis
vnu. sic in destructione hierlm fuit effusus sanguis inde
oru.

EUcirco ego plorās r̄c. in q^u nota flet^o et dolo
ris abundantia

FQuia longe fact^o ē a me p^osolator. i.

spē de^o retrahens a me cōsolationē suā. licet sit vbiq^o per
potentiā eētiā t^op^otia

GFacti sunt filiū mei. l. hitato
res hierlm.

HPerditi fame mortalitate t^o gladio.

IExpansit syon ma. su. loquīt de syon sic de psona mi
sera t^o abiecta q^u expandit manus suas omni trāscuti que
rēdo suffragiū t^o nō inuenit.

KMandauit do. aducr

sum ia. l. pp^lm ist^o **L**In cir. ei^h ho. el^o. q^u pp^l q^u hitabāt
in circuitu iudee venerit cū chaldeis ad destructioē ble
rusalē. m^u Facta ē hierlm q^u pol. mēstru. inter eos. i.
eis abomiabilē. n^u Cūstus est. Hic hieremias in psona
irlm cōfiteret diuinā iusticiā in destructioē irlm. p^op^l diui
nā offēsā. d. n^u Cū
stus ē do. in mea pa
nitioē. o^u Quia
os ei^g ad iracundia^z
puocau. transgre
endo legē ex ore ip^o
us datā Exod. xx.
p^o Cludi. obse. vnt.
pp^l. cōfessionē peti
mei. q^u Et vid. do
lo. meū. non solū de
pena mīhi illata. sed
etia de diuina offen
sa de q^u plus dolebat
hieremias t^o alij in
sti q^u de pena

Pooca. ami. me. l.
egyptios mīhi cōse
deratos. s^u Et ipi
dece. me. q^u rebella
ui chaldeis ex cōn
cōfidentia. t^o ipi non
tulerūt mīhi auxili
um i mea miseria.

Toacer. mei t^o se.
mei. i. iudices ordia
ri. v^u In vrbe. sc^z
hierlm. Cōstumpti se
fame t^o multoplus
aliq q^u nō bēbant i tā
te auēte. p^o Vide
dñe q^u tribu. i mei
te. y^u Conturba. ē
venter me. ex redi
dātia mentis ad cor
pus. z^u Subuer
sum ē cor meū. l. sen
sus mēus absorptus
est ē nīmio dolore.

AForis inter. gla
t^o loquīt p^o tpe obsi
diōs: q^u iterfiebat
omnis q^u extra irlm in
ueniebant. b^u Et
do. i. intra cīnitatez.

CMors sils ē. q^u a
liq moriebāt fame:
aliq gladio t^o aliq la

pidib^o p^oictis p^o machinas ab extra. d^u Audierūt. sc^z
chaldei me obsidentes. e^u Quia ingemisco. p^o famer a
liq miserijs. f^u Et nō ē qn̄ p^oso. me. veniēdo ad auxiliū
mīhi. g^u Pēs iu. mei. q^u erant i exercitu chaldeoz

HAudierūt malū meū: tale et tantū q^u nō possūvtra re
sistere i^u Tērati sunt obsidētes ei cīnitatē aliquā mītu^z
gaudēt q^u audiūt q^u illi qui sunt intra non possunt tene
re cīnitatem

MQuonia tu fecisti. q. d. hoc nō ac
cidit chaldeorum virtute. h^r ex punitiōe tne iusticie.
NAdduxisti. id est adduces. loquitur ei de futuro per
modum p̄teriti propter certitudinem p^op^hetie: videbat
enim p^op^heta futuraz babylonis destructionē ad indeop
consolationem. quia per hoc habuerunt licentiam rede
undi primo anno cyri.

OIngrediaſ omne malum eorum coram te. vt puniat.

PEt deuindemia eos. destruēdo muros eoz t^o bona ra

piēdo. t^o hoc dic p^op^ha nō zelo vindicte. h^r diuine iusticie.

CCapitulū scđm.

Trenorū

Quoniam. Hic p̄ūr describit hierimle lamētātō sub
scđo alphabetō: r̄ p̄ lamētāf destructionē ciuitatē
r̄ templi dicens admiratiue. a. Quō obte. cali.
s. tribulatiōis maxime. b. In furo. suo. i. in effectu sue
iusticie. c. Iiliā syon. i. h̄rlm vt expositū ē ca. p̄cedēti.
d. Proiecit de ce.
n. ter. i. de statu sum
me honorabili ad sū
me miserabilez.

e. Inclitā isrl. i. isrl
q̄ erat metropolis r̄
nobillissima: i. regno
iuda. f. Et nō ē re
cor. scabel. pe. su. i. tē
pli qđ icēderūt chal
dei. r̄ d̄ scabellū pe
dū dei: q̄ intra ipm
erat archa testamen
tū. ppiciatorii: qđ e
rat quasi sedes dei r̄
archa q̄si scabellū il
lins sedis. sic dictu
fuit plen⁹. Exo. xxv
g. Precipitauit do
min⁹. Fmīa iusticie
sue. h. Nec pep
cit. ex sua misericor
dia. eo q̄ bz sp̄ iusti
ciā anexā. i. Qia
speciosa iacob. i. re
gnū et sacerdotiū ci
uitatē r̄ templū. r̄ p
h̄s alias ciuitates:
r̄ foralicia.
k. Polluit regnū. i
oñit pollutū mlti
plicib⁹ p̄ctis ex rigo
re sue punitiōis.
l. Confrigit i. ira fu
roris sui. i. in effectu
sue iusticie.
m. Omne cornu isrl
i. omnē statū digni
tatis r̄ fortitudinez
defensionis. n. Cat
uertit ret: dex. sūa a
fa. inimici. qđ p̄t du
plicit intelligi: vno
mō referendo ad de
um: eo q̄ nō defen
dit pp̄lm isrl a suis i
inimicis. r̄ sic auertit dexterā sue vtutis ab eis. Illo modo
referedo ad pp̄lm. a. q̄ de⁹ subtraxit virtutē r̄ industriaſ
se defendēdi r̄ sic auertit dexterā iudeoz̄ a facie chaldeo
rū. o. Et succedit in iacob. s. p̄ chaldeos hierlm r̄ ter
rā in circuitu incendēdo. p. Et edēt arcū sūi. i. varios
modos inuadēdi ciuitatē p̄ exercitū chaldeoz̄ vel ad lit
terā. r̄cū. qz in chaldeoz̄ exercitu erāt multi sagittarij.
q. Quasi inimicus. sic. n. p̄feredo bñficia oñit se amicū
ita iferēdo penas iudicat a simplicib⁹ inimic⁹. quis hoc
faciat ex charitate ad purgationē maloz̄ r̄ exercitiū bo
norū in virtute patientie. r̄. Occidit omne qđ pulchru
erat visu in tabernaculo filie syon. i. in tēplo dñi qđ erat i
monte. syon. qz sacerdotes occisi fuerūt ibi. vt h̄. j. eodez
ca. r̄ oia p̄ciosa inde asportata. cetera patēt ex dictis vsq̄
ibi. s. Et repleuit. in filia iuda. i. in gente iudaica.
t. Dūmiliatū r̄ humiliatā. qz oēs vtriusqz sexus h̄llia
vit in seruitutē r̄ captiuitatē redigendo. v. Et dissī. q̄si
hortū. c. clausure dissipant. collectis fructib⁹. x. Tēto
riū sūi. i. tēplū salomonis qđ erat dispositū intra p̄ scr̄m
r̄ sanctū sanctorū. sicut tabernaculū qđ fecerat moyses in

deserto. y. Oblivions tradi. dñs. i. tradi fecit. z. In
syon festiuita. r̄ sab. qz delecto templo r̄ pp̄lo captiuato
talia cessauerūt q̄si p annos. lxx. a. Repulit do. al.
su. p̄mittendo illud destrui p chaldeos. b. Inale. sanctificatiōi sue. i. tēplo in q̄ sanctificabāt hoies p sacrificia
r̄ oblatōnes cui ma
ledixit. i. malefecit.
dicere enī dei est fa
cere. psal. cxlviii. Di
xit. r̄ facta sūt lz aut
de⁹ nō sit actor mali
culpe: ē tñ actor ma
li pene. r̄ sic maledi
xit tēplo iqtū pchal
deos ipm cōbussit:
fm ordinē sue iusti
cie. c. Tradidit in
ma. in. mu. tur. ei⁹.
xpe enī templū erāt
turres notabiliores
ad loci defensione.
d. Docē ded. i. do
do. s. aduersarij exul
tando de captiōe et
spoliatiōe loci.
e. Hic in die solēni
i. sic in solēnitatib⁹
solebat cātare leuite
laudes dei. f. Co
gitauit do. r̄c. qz ab
eōno puidit oia i tpe
fiēda. g. Tef. fimi.
sūi ad destruēdu fz
lineā sue iusticie isto
mō d̄. iij. Regū. viij.
Mēsū ē dāvid. du
os funiculos vnū ad
occidēdu r̄c. h. Qu
xitqz ātemurale. an
temurale ei ē paru
mur⁹ an muru p̄n
cipale i clausurū ciuit
atū. v̄terqz fuit dis
sipat⁹ i irlm. i. De
fixe st. Hic sp̄alit la
mētā hieremias de
structionē psonaz r̄
afflictionē: tñ p̄tinu
ando se ad p̄cedēta
p̄mittit de ciuitatis
destructiōe di. Dē
fēst in fra porte ei⁹. i. amote de loc⁹ suis r̄ i terrā p̄iecte.
k. Perdidit r̄c. regē ei⁹. i. sedechiā q̄ fuit duct⁹ in baby
lonē r̄ plures de p̄cipiba suis. l. Nō est lex. i. doctor
legis qz fucrūt occisi. ita exponit Ra. sa. p̄t etiā exponi d
lege ad litterā q̄ fuit tūc cōbusta. vi. dictu ē s. ca. p̄cedenti
tñ postea fuit p̄ esdrā repata. m. Et pp̄hete ei⁹. i. pp̄hete
irlm q̄ nō erāt veri h̄ falsi pp̄hete. iō subdit. n. Nō inue
visionē a do. h̄ maḡ asuā fictiōe r̄ el demonū illusionē
o. Hederūt in ter. conti. senes filie syon. i. irlm. q. d. illi q̄
p̄r⁹ erāt ibi in honore r̄ loqbāt in aucte sunt inhonozati
r̄ muti p̄ cōfusiōe p. Et cōsper. cine. ca. sua. in signū tri
sticie. aliq̄ libri h̄nt hic additū. Virgines h̄rlm. h̄ nō ē in
hebreo. r̄ iōb̄ec l̄ra refert ad senes. q. Accicti fuit cilici
js i signū penitēte. r̄. Abiecerūt i terra capita sua virgi
ni. p̄ nimia agustia. s. Defe. p̄ la. oc. mei. v̄ba fuit Hie
remie cōpatiētis miserie pp̄li sui. t. Cōturbata st̄ vñce.
mea r̄c. q. d. intātū doleo q̄ videt mihi q̄ oia mēbra mea
vitalia debeāt cadere in terrā. v. Cū deficeret p̄uul⁹ et
lactēs. ex defectu nutrimēti. lacto tas. idē est qđ exhibere
lac. lacteo tes. idē ē qđ lac sugere. r̄ inde d̄r lactēs. i. lac su
Q. iiiij

Liber

gens. iō subdit. **M**atrib⁹ suis r̄c. t̄p̄z l̄ra. **C**ui cō. te r̄c
r̄ subdit. Et cōsolabor te. solatiū ei miseri ē h̄re sociū in pe
na. s̄ nō inueniebat i p̄posito. iō dicit p̄pha. **C**ui cōpa
bo te r̄c. q. d. nō inuenio aliquā cīnitā ita afflictā quā t̄
bi possim i exēplū p̄ponere p̄ aliquā tua cōsolatiōe. iō
subditur. **M**a
gna ē ei velut mare
cōtritio tua. i. sic ex
cedit cōtritio es alia
rū cīnitā sicut ma
re aq̄s fluminū. iō se
qt̄ur. **Q**uis me
medebit tui q. d. nul
lus posset nisi deus.
Prophekte. Hic
spālī inuehit ī fal
los p̄phetas q̄ reges
r̄ pplm induixerunt
ad rebellanduz regi
babylonis. iō dicit.
Prophekte tui vide
rit tibi falsa. ex sua
cīfictōe. **E**t stul
ta. q̄ p̄ hoc secuta ē
destructio tua.
Nec aperiebant
iniquitatē tuā. te ve
raciter arguendo. s̄
magis palliabat pec
cata tua. **D**ide
rūt aut̄ tibi assū. fal
inducēdo te p̄ falsas
p̄suasiones ad sumē
dū bellū ī chaldeos
Et electiōes. s. de
terra tua. p̄ captiu
itatē tuā q̄ est ad hoc
secuta. **P**lause
rūt sup te manib⁹ de
ridēdo satuitatē tuā
r̄ calamitatem tuaz
Heccine ē vrbs
didentes p̄fecti deco
ris r̄c. ita ei pulcre
r̄ magnifice edificauit
eā salomō q̄ delecta
bile erat oib⁹ hitare
in ea. **A**lperu
erūt r̄c. s. chaldei r̄ alijs eis adiuncti p̄ferēdo adiuves
de
tua destructiōe totalit̄: iō subdit. **H**euorib⁹. r̄ q̄ h̄
faciebat ex magna volūtate. iō subdit. **E**n ista ē di
es quā expectabamus. s. cū magno desiderio. **F**ecit
do. q̄ cogitauit. i. ab eterno dispositi. **C**ōpleuit ser
nu quē p̄ceperat a dieb⁹ antiquis. s. in Deu. xxviii. vbi cō
minat penā terribilē iudeis declinatib⁹ ad idolatriā.
Et letifica. sup te inimicū ex sua victoria r̄ dejectione
tua. **C**lamauit hic h̄iere. inducit pplm ad q̄rēdū dei
mīam. r̄ q̄ ad h̄ facit aduersarior̄ supbia. iō dicit Clama
uit cor eoz. i. chaldeoz. **P**Id dñm. i. h̄ dñm enī blas
phemādo tanq̄ impotente ad ppli sui defensionē. P̄t
etiā hoc alr̄ exponi de indeis. Clamauit cor eoz ad dñm
r̄c. q̄ multi eoz videntes q̄ nō poterāt vltra defendē mu
ros clamabat ad dñm q̄rēdo eius auxiliū. **D**educ q̄
si torrentē lachrymas abūdant flendo. **R**ō des req
em tibi. ab oib⁹ p̄nie cessando. **N**e q̄ tace pup. ocu
li tui fletū interripendo. **C**ōsurge. i. simul surge cor
pore. s. r̄ mente ad diuinā landē vt possis inuenire mīaz.
Pin principio vigiliav. i. celerit r̄ expedite. **E**ffū
si. aquā cor tuū. i. p̄fecte sicut aqua effundit p̄fect⁹ ceter⁹
liq̄rib⁹. r̄ talis effusio idē est qđ intensa deuotio. **T**u
na ad eu manus tuas p̄ ḡia. i. p̄ aiab⁹. **P**arvuloru

ec. qđ dūplicis p̄t intell̄. uno modo vt aīnīe ille recipi
ant̄ iuu abrae: alio modo vt mors illoꝝ innocentū in orōne
recordet aī dñm. ad p̄uocādū dei vindictā ī chaldeos.
Quē vindemiaueris ita. i. spoliaueris oibus bonis i
tantū q̄ fame mou
unt. **E**rgo ne co
me. mu. q. d. sic factū
est: legi ei. iiiij. Reg.
vj. q̄ in obsidion e fa
marie mulieres cō
dēt filios suos p̄ fa
mis magnitudine. r̄
idē credibile ē acci
disse in obsidioē he
rusalē p̄ chaldeos: i
mo exp̄sse dñs. iiiij.

q ros filie syon. **D**educ qua
si torrentē lachrymas p̄ diē
r̄ noctē nō des req̄em tibi
r̄ go filia syon. **M**agna ē ei
z velut mare p̄tritio tua. q̄s
a medebitur tui. **M**un. **P**ro
phete tui viderūt tibi falsa
z r̄ stulta nec apiebant iniq
itatē tuā vt te ad p̄niaz p̄uo
d̄ caret. **V**iderūt aut̄ tibi as
e sumptiōes falsas r̄ electi
ones. **F**amech. **P**lausēt
sup te maib⁹ oēs trāseūtes
p̄ viā: sibilaueūt r̄ mouēt
capita sua sup filiā hierlm
Heccine ē vrbs dicētes p̄
fecti decoris: gaudiū vni
verse terre. **A**yn. **A**pauēt
sup te os suū om̄s inimici
tui: sibilaueūt r̄ tremuēt
dētib⁹ suis: r̄ dixēt: deuo
k̄ rabim⁹. **E**n ista ē dies quā
expectabam⁹: inuenim⁹ vi
dimus. **P**he. **F**ecit dñs q̄
m̄ cogitauit r̄ cōpleuit sermo
nē suū quē p̄cepat a dieb⁹
antiq̄s. **B**estruxit r̄ nō pe
n̄ p̄cit r̄ letificauit sup te in
imicū r̄ exaltauit cornu ho
stium tuoz. **G**ade. **C**lama
p̄ uit cor eoz ad dñz sup mu
n̄. **E**go virvidens. iiij.
E. paupertatem meam:

cōflūt hoīes. sic gētes i circuitu indee habitantes. prom
pter gaudentes venerunt cum chaldeis ad destructionē
vrbis. **M**uos edu. r̄ nutriui. i. b̄itatores hierusalem:
qui dicebantur eius filii.

k **M**umi. meus. i. chaldeoz exercitus. **C**ōsumpsit
eos partim fame in longa obsidione r̄ ptim gladio in vr
bis captione.

A **C**apitulū tertius.
E **G**ovir. **H**ic describit̄ lamentatio hieremis sub
tercio alphabeto. r̄ dicit hic **H**a. **s**a. q̄ hieremis
as scripsit istud capitulum postq̄ ioachim fili
us iofie combusterat librum suum: in quo erant scripta
alia tria capitula. sc̄z primū secundū r̄ quartū. sicut di
ctū fuit supra. xxviij. r̄ ppter hoc i fine illius capituli dici
tur q̄ Hieremias tulit aliud volumen r̄ dedit baruch: q̄
scripsit in eo omnes sermones libri prioris. r̄ insuper ad
citi sunt sermones plures q̄ ante fuerant. **E**t ad hoc de
notandum sub qualibet littera posuit tres versiculos in
hoc capitulo. **S**ed istud dictum videtur repugnare il
lis que supra dixi. sc̄ilicet q̄ hieremias lamentatur destruc
tionem ciuitatis iā factam quia vidit p̄phetiam suā cō
pletā. q̄ combustio hui⁹ libri r̄ reperatio fuit longe ante
destructionem hierusalē. i. quarto anno ioachim fili⁹ **I**o

Trenorū

sie: ut ibidē dī: q̄ regnauit. xj. annis: t̄ post eū iechonias fī
lūs ei⁹ mensib⁹ trib⁹: t̄ post cū sedechias. xj. annis: ita q̄
in ei⁹ anno. xj. fuit hierlm̄ destruncta. Ad h̄ dicendū q̄ hic
remias vidit destructionē ciuitatis dupliciter: uno mo-
do visione intellectuali t̄ pphetica: t̄ sic eam deploavit
scribēdo aīq̄ eueni
ret: alio mō visione
corpali q̄n fuit xp̄le-
ta: t̄ sic eā deplo-
uit illud q̄o p̄p̄i⁹ scri-
pserat p̄ modū ligu-
bris carminis ore p̄
ferēdo. Iḡt p̄ns ca-
pitulū in tres pres-
pōt dīndi. q̄ p̄mo
hieremias suā misé-
riā lamentat̄ t̄ pp̄li-
scđo dei misericordi-
am t̄ iusticiā suā an-
nexā cōfitekt̄: ibi. Mi-
sericordie dñi. tercio
ad lamentādū mise-
riā reuertit̄: ibi. H̄pe-
ruisti. Et primū dīc
in psōna sua t̄ pp̄li.
Ego vir̄ videns
pauprētē meā i spō-
latione ciuitatis et
captiuatione.

In virga indignatiōis ei⁹.
Alleph: M̄ minauit̄ t̄ ad-
durit̄ i tenebras: t̄ nō i lu-
cē. Aleph: Tantū i mever-
tit̄: t̄ puertit̄ manū suā tota-
f die. Beth: Uletustā fecit
pellē meā t̄ carnē meā p̄tri-
uit ossa mea Beth. Edifi-
cauit̄ i gyro meo: t̄ circūde-
dit me felle t̄ labore Beth
In tenebrosis collocauit̄
me q̄sī mortnos sēp̄tnos.
Hymel Circūedificauit ad
uersum me vt nō egrediar
aggrauauit̄ cōpedē meuz.
Hymel Sz t̄ cū clamaue-
ro t̄ cū rogauero: exclusit̄
p̄ orōne meā Hymel: Cōclu-
sit̄ vias meas lapidib⁹ qua-
dris semitas meas subuer-
tit̄: Beleth Ursus isidiās
fact̄ ē mibi leo i abscō di-
to Beleth Semitas meas
subuertit̄ t̄ cōfregit̄ me: po-
suit̄ me desolatā. Beleth:
Uetēdit arcū suū t̄ posuit̄
me quasi signū ad sagittā.
He Misit̄ in renib⁹ meis

tū in me vertit̄. loq̄
ad modū hois multū afflcti cui v̄ q̄ nū lla afflctio alia
fit̄ sue cōpanda: t̄ sic dicit̄ se solū afflctū. Pet̄ staz
fecit pellē meā: ex fame t̄ labore q̄ accelerat̄ senectutē.
Cōtruit̄ ossa mea. i. robur corporis mei. Edifi-
cauit̄ in gyro meo. q̄ chaldei posuerit̄ tētoria in circūitu
hierlm̄: ne aliq̄s posset̄ egredi ad fugiendū: nec igredi ad
auxiliandum: iō subdī. Et crēde. me felle. i. cordis
amaritudine. Et labore in defensione muroꝝ. t̄ etiā
in opib⁹ laboriosis t̄ fuilib⁹ post captionē ciuitatis.
In tenebrosis collocauit̄ me. h̄ dī q̄tū ad illos q̄ fure-
rūt̄ incarcerati in babylone: sicut sedechias t̄ plures alijs.
Cōciuedificauit̄ r̄c. h̄ p̄t̄ exponi de obsidione ciuita-
tis in gyro vt p̄dictū est: t̄ etiā de illis q̄ in babylone fue-
rūt̄ reclusi i ergastulis vñ nō poterat̄ egredi. Aggra-
uauit̄ xp̄edē meū. q̄ aliq̄ fuerūt̄ positi in xp̄edib⁹ tāpon-
derosis q̄ vix poterat̄ se mouere. Sz cū clamauero
q. d. sicut̄ est exclusuz a me hūanū auxiliū: ita etiā diui-
nū: videbat em̄ hieremias captiuitatē p̄ longū t̄ps dura-
turā: t̄ iō subdī. Cōclusit̄ vias meas lapidib⁹ qua-
dris. q. d. nullo mō p̄ nūc possūm euadere q̄ nullā clau-
stra fortior ē diuia snia. Ursus insi. fa. ē m. nō p̄ se
h̄ p̄ chaldeos: q̄ ex ordinatiōe diuia me ceperūt̄ p̄ vias oc-
cultas t̄ manifestas. Cetēdit arcū suū. in exercitu
em̄ chaldeos erāt̄ multi sagittarij q̄ ex oī p̄te mittebāt sa-
gittas ad iterficiendū defensores muroꝝ. iō subdī.
Misit̄ renib⁹ meis filias pharetre sue. i. sagittas q̄ di-
cunt̄ filie pharetre fīm modū loq̄ndi hebraicū: t̄ q̄ sicut̄

filie a matre custodīunt̄ sic sagitte sī pharetra p̄ custodia
reponunt̄. Fact̄ sum in derī. oī populo. oēs natio-
nes iudeos deridebāt sicut deuictos t̄ captiuatos. Cāti-
cū eoz tota dīe. de talib⁹ em̄ victorijs solēt̄ fieri cātilene:
ad laudē triumphātū r̄vituperiū deuictoz: iō subdī.

Reple. me a ma-
ritu. r̄c. pena em̄ gra-
uis noīe pot̄ amarē
signat̄ etiā fīm cōem
modū loquendi.

Cōfregit ad mu-
nerū dētes meos. q.
.d. tantā afflictionez
sustinui ac si oēs dē-
tes met fūssent sigil-
lati p̄fracti Hab. sa.
dicit q̄ hec ē līa. Cō
fregit in harena den-
tes meos. q̄ iudel d̄
terra sua electi facie-
bāt panes subcineri-
cios in qb⁹ cōmisce-
banſ pulueres e ha-
renē fīm q̄ d̄ ezechē-
lis. iiiij. Sic come-
det filii isrl̄ panē suū
pollutū inter gētes
ad quas eiſtā eos t̄
sic ex harena cōmix-
ta offendebānt̄ den-
tes māducātū.

Cibauit̄ me cīne-
re. p̄mixto in pane.
Et repulsa ē aīa mea.
ab omni cōsolatione.
Obli. t̄ sum bo. i. ita elon-
gat̄ sum a bonis ac
si nunq̄ aliq̄ habuiss-
ez. Et dīxi. pe-
rīt̄ r̄c. loquit̄ in psō-
na iſfirmoz. q̄ q̄sī ca-
debāt in desperatio-
nē ex pōdere maloz

t̄ iō sup h̄ xp̄ha dep̄cat̄ dñm in psōna pp̄li. tam afflcti di-
cēs. Recordare tu dīe. Pauprat̄. quā sustineo
in amōtō dñm bonoꝝ meoz. Et trāsgressiōis mee.
et accipif̄ hic trāsgressio passiōe. i. passiōis mee quā chal-
dei intulerūt̄ in vltra modū. Me. ero. s. pec-
cator̄ meoz: qb⁹ ista merui: i. heb. h̄. Memoria memor-
eris in dīe ad puniendū. Et tabes. in me aīa mea. d̄
p̄ctis p̄petratis p̄fusa. t̄ q̄ talis cōfusio adducit̄ gl̄iam: iō
subdī. H̄ec recolēs i corde meo. humiliē. k̄ In
deo sperabo. de cōsecutiōe diuine misericordie finalit̄.

Misericordie dñi. h̄ pp̄ha p̄fitek̄ diuina misericordiā
q̄ semp̄ comitaf̄ suā iusticiā: p̄ter q̄d pena a deo inflcta
est pacient̄ tolerāda: t̄ p̄io ponit̄ hūi⁹ p̄fessio: scđo tolli-
tur erroris occasio: ibi. Nō em̄ Dic̄s iſgit̄. Misericor-
die dñi supple appet̄t̄ in p̄nitiōe nr̄a. Quia non
sumus p̄sumpti. Iz h̄ meruissent̄ p̄ctā nr̄a. Quia nō
defecerūt̄ miseriatiōes ei⁹ dīmittēdo nobis reliq̄as pp̄li:
q̄uis nō meruisse⁹. Q̄dū dilu. i. a pueritia mea: q̄
d̄ diliculū vite hūane: sī senectus d̄ t̄ vespa fuit̄ cī hīre
mias a pueritia illustrat̄ a cognitiōe diuia: vt h̄ i p̄n. h̄
libri. Molta ē fi. tua. i. fidelitas: t̄ dirigit̄ fīmonē ad
deū q̄ ē fideliſſim⁹ remunerat̄ bōnoꝝ. iō subdī.
Pars mea do. q. d. sufficit̄ in p̄ oib⁹. Propter ea
expēc. eū. i. remuneratiōe ei⁹. Do. ē do. sperā i eū. re-
plicatio ē eiusdē snie ad maiore affirmatiōe. Po. ē
r̄c. i. patient̄ t̄ absq̄ murmurē tribulatiōis t̄pe: t̄ q̄ h̄ fac̄
exercitiū patē iō subdī bonū. evīro cū portauerit̄ iugūcc.

Liber

v Sedebit solitari⁹ ⁊ tacebit. vir in patientia exercitat⁹.
 p Quia leuauit se sup se. aspirando ad bona celestia ⁊ cōtemnēdo terrestria. y Ponet i pul. os suū. humiliter loquēdo. z Si forte sit spes. q̄ ē expectatio future beatitudinis: ⁊ dicit forte: nō pp̄ter mutabilitatē a pte dei s̄ a pte liberi arbitrii:
 q̄ hō quātūcūq̄ exerçit⁹ in virtute patientie ⁊ defecibiliatē liberi arbitrii pōt ab ea cadere: et sic frustrari remuneratione ⁊ qm̄ homo pfect⁹ i virtute patie: nō solū sustinet aduersa patienter. sed etiā gaudenter. fm illō actuū. iiiij. bāt apli gau. a con. co. q̄ ha. s. p. no. hie. cō. pa. ri: iō seq̄. a Dabit pcutiēti se maxillā: b sakabī obprobrijs. Caph c Quia n̄ repellit i sēpifnū d dñs. Caph. Quia si abiecit ⁊ miserebit fm multitudinē misericordiarū suarū g Caph. Mō ei hūliauit ex corde suo: ⁊ abiecit filios i hoīm: Lamech. Ut ptere ret sub pedib⁹ suis oēs vi kctos frē. Lamech: Ut declaret iudiciū viri i sp̄ctū vult⁹ altissimi. Lamech vt puerteret hoīez in iudicio i suo dñs i grāuit. Mē Quis n̄ est iste q̄ dixit vt fieret dño o nō iubēte. Mem. Ex ore p altissimi nō egredient nec q̄ mala nec bōa: Mē: Quid r murmurauit hō viuēs: vir s p petis suis: Mun: Scrutū ⁊ pmiū electo p dicēs. q̄ Quid mūr. bo. viuēs affl̄ctus in pnti fm dispositionē dei. r Vir p pecca. suis p penā expiandis. s Scrutemur vias nrās r̄. q. d. si diligent scrutemur cōsciētias nrās in uenit⁹ plura pcta t Et reuertamur ad dñm p penitētiā. y Neuem⁹ cor da nrā. in oratione denota q̄ est ascēsus mētis in dēū fm da masēnu. x Taz manib⁹. vt simul ele uemur mēte ⁊ corpē y Nos inīq̄ egim⁹ licet em̄ hieremias esset inocēs ⁊ sc̄tū tñ cōnumerat se iudeis peccatib⁹ quia erat de pp̄lo illo. z Idcirco inexorabilis es. nō ex defēctu tue pietatis h̄ ex actu nrē iniquitatis a Operuisti. Hic reuertit hieremias ad lamētandū sui ⁊ pp̄li miseriā dēcens Operuisti. s. nos m̄ titudine aduersario rū. In furore. i. vīdicta tue iusticie. b Et pcessi. nos sa me. c Occidisti gladio aduersario d Nec peccasti. ppter defectu merito rū nr̄orū. e Opposuisti nubē tibi. i. peccatorū nostrorum caliginē cōsiderasti. f Ne trāseat oratio .q. d. ex hoc nrā oīo sit inexaudibilis corā te. g Eradicationē a iudea. h Et abiectionē in terra aliena. i Posuisti me fm ordinē tue iusticie. k Operuerūt sup nos os suū. maledicēdo ⁊ cōuiciādo. l Formido ⁊ laquens facta est nobis vaticinatio r̄. i. vaticinatio hieremie ⁊ aliorū pp̄barū: cui nō credidimus deiecit nos in formidinē laqueū ⁊ cōtritionē in heb br̄b Vastatio ⁊ cōtritio. iō videb⁹ q̄ vicio scriptorū posita sit b vna dictio p alia s. vaticinatio p vastatio ex similitudine līarū. ⁊ sic ē sensus. Formido ⁊ laqueū. i. ex formidinē fūgientes vñi piculū cecidim⁹ in aliud: sedechias. n. formidās fūgitū rebellans regi babylonis: ad qd secuta ē ei⁹ captio ⁊ exoculatio: vastatio terre ⁊ hierlm̄ cōtritio. m Diuisiones aquaz dedu. ocul. me⁹. p qd designat mūltitudo flet⁹. o Oculus me⁹ afflict⁹ est. sic ordinat iste versus post pcedētē pnt in heb. br̄: q̄vis in aliquib⁹ libris nr̄is sit ecōuerso: dicit g. Oculus me⁹ afflictus est. a magnitudine flet⁹. p Nec tacuit. i. flere nō cessavit: eo q̄ nō esset requies. s. nobis sed labor ⁊ miseria. q̄ Bonec respl. r̄. q. d. requiē nō expecto via humana sed tm diuina. n Oculus me⁹ depre. est aiam meā. i. ex nimio fletu abstulit sibi psolationē. o In cūctis filiabus vrbis mee. i. p destructione cūctaz cīnitātū iudee. q̄ dicebant filie vrbis hierosolymitane que erat metropolis. i. hebreo sic habet. Oculus me⁹ sordidauit aiam meam. i. ex fletu cōtinuo sordidauit facie meam: in qua relucet vis anime magis q̄ in ceteris partibus. eo q̄ omnes sensus sunt in facie. cetera sicut prius exponant. t Denatione ceperūt me. quia exercit⁹ chaldeorū in se

tū ⁊ pmiū electo p dicēs. q̄ Quid mūr. bo. viuēs affl̄ctus in pnti fm dispositionē dei. r Vir p pecca. suis p penā expiandis. s Scrutemur vias nrās r̄. q. d. si diligent scrutemur cōsciētias nrās in uenit⁹ plura pcta t Et reuertamur ad dñm p penitētiā. y Neuem⁹ cor da nrā. in oratione denota q̄ est ascēsus mētis in dēū fm da masēnu. x Taz manib⁹. vt simul ele uemur mēte ⁊ corpē y Nos inīq̄ egim⁹ licet em̄ hieremias esset inocēs ⁊ sc̄tū tñ cōnumerat se iudeis peccatib⁹ quia erat de pp̄lo illo. z Idcirco inexorabilis es. nō ex defēctu tue pietatis h̄ ex actu nrē iniquitatis a Operuisti. Hic reuertit hieremias ad lamētandū sui ⁊ pp̄li miseriā dēcens Operuisti. s. nos m̄ titudine aduersario rū. In furore. i. vīdicta tue iusticie. b Et pcessi. nos sa me. c Occidisti gladio aduersario d Nec peccasti. ppter defectu merito rū nr̄orū. e Opposuisti nubē tibi. i. peccatorū nostrorum caliginē cōsiderasti. f Ne trāseat oratio .q. d. ex hoc nrā oīo sit inexaudibilis corā te. g Eradicationē a iudea. h Et abiectionē in terra aliena. i Posuisti me fm ordinē tue iusticie. k Operuerūt sup nos os suū. maledicēdo ⁊ cōuiciādo. l Formido ⁊ laquens facta est nobis vaticinatio r̄. i. vaticinatio hieremie ⁊ aliorū pp̄barū: cui nō credidimus deiecit nos in formidinē laqueū ⁊ cōtritionē in heb br̄b Vastatio ⁊ cōtritio. iō videb⁹ q̄ vicio scriptorū posita sit b vna dictio p alia s. vaticinatio p vastatio ex similitudine līarū. ⁊ sic ē sensus. Formido ⁊ laqueū. i. ex formidinē fūgientes vñi piculū cecidim⁹ in aliud: sedechias. n. formidās fūgitū rebellans regi babylonis: ad qd secuta ē ei⁹ captio ⁊ exoculatio: vastatio terre ⁊ hierlm̄ cōtritio. m Diuisiones aquaz dedu. ocul. me⁹. p qd designat mūltitudo flet⁹. o Oculus me⁹ afflict⁹ est. sic ordinat iste versus post pcedētē pnt in heb. br̄: q̄vis in aliquib⁹ libris nr̄is sit ecōuerso: dicit g. Oculus me⁹ afflictus est. a magnitudine flet⁹. p Nec tacuit. i. flere nō cessavit: eo q̄ nō esset requies. s. nobis sed labor ⁊ miseria. q̄ Bonec respl. r̄. q. d. requiē nō expecto via humana sed tm diuina. n Oculus me⁹ depre. est aiam meā. i. ex nimio fletu abstulit sibi psolationē. o In cūctis filiabus vrbis mee. i. p destructione cūctaz cīnitātū iudee. q̄ dicebant filie vrbis hierosolymitane que erat metropolis. i. hebreo sic habet. Oculus me⁹ sordidauit aiam meam. i. ex fletu cōtinuo sordidauit facie meam: in qua relucet vis anime magis q̄ in ceteris partibus. eo q̄ omnes sensus sunt in facie. cetera sicut prius exponant. t Denatione ceperūt me. quia exercit⁹ chaldeorū in se

Trenorū

quēdo sedechis p̄phēdit eū: t̄ mīltos alios. iiiij. Reg. vi.
v. **L**apsa est in lacū vita mea r̄c. Rab. sa. dicit q̄ hieremī
as p̄phetauit h̄ de dantele: q̄ fuit de trāsmigratis in baby-
lonē: t̄ fuit plect⁹ in lacū leonū t̄ lapis posit⁹ sup̄ os laci-
vt h̄ Dañ. vi. r̄. xiij. **I**nundauerūt aque. i. multitu-
do aduersarioꝝ: eo
mō loquēdi quo d̄r
Gade. viij. Reddūt
dīs sup̄ eos aquas
stumis fortes t̄ mul-
tas regē assyriox r̄c.
y. **D**ixi perij. i. non
h̄us remediu via hu-
mana: t̄ q̄ nō rema-
net nisi via dīnia: iō
sbdīk. **I**nhoca-
ui nomē tuu dīne de
lacū nouissimo. i. de
extrema miseria. vel
istud pōt exponi ad
līam de hieremī q̄
fuit posīt in lacū in
q̄ nō erat aqua s̄ lu-
tum. vt h̄. xxxviii. t̄
ibi orauit dīm t̄ ex-
audīt fuit: t̄ de la-
cu educt⁹: iō subdit
Appropinquasti i
die q̄n inuocauit te
dixisti ne timeas me
assecurando.
b. **J**udicasti cāz aie
mee. liberādo me a
pparata mihi mor-
te. Rab. sa. exponit
b̄dictū cēlū p̄sona
pp̄li dīces: q̄ istud referit ad prīstīna tpa: in quib⁹ de⁹ su-
sto suo iudicio liberabat pp̄lm isrl̄ab aduersariūs: vt i ex-
itu de egypto: t̄ in multis alijs locis: vt pt̄z in libro iudi-
ci t̄ etiā reg. t̄ est sensus. b. **J**udicasti dīne r̄c. i. cōsueu-
sti me dīne ab antiq̄ l̄berare ab afflīgentib⁹ me iñiuste: iō
sic facias mō: ppter qđ subdit. c. **V**idisti do. ini. s. chal-
deoz. d. **A**dversum me. q̄ crudelit̄ t̄ inīq̄ volūtate ab
usi sunt victoria habita de iudeis. e. **J**udica iudicium
meū. liberādo me sicut p̄suemisti facere. f. **V**idisti ob-
pro. eoz do. nō solū. plata s̄ pp̄lm tuu: s̄ cōtra teip̄m: q̄
deū isrl̄ reputabāt ipotētē ad saluandū. g. **T**abia iñur-
gētū r̄c. replicatio ē eiusdē siue ad maiore exaggeratio-
nē. h. **G**essio. t̄ resurre. eoz vides r̄c. i. tu dīne q̄ vides
oia. tu vides q̄ chaldei sedēdo t̄ stādo derisorie cantāt et
loquunt de me. i. **R**eddes eis vicē dīne. q̄n t̄b̄l place-
bit fin ordinē tue iñsticie. k. **D**abis eis scu. cor. i. obdu-
rationē in pct̄s: vnde h̄ in heb. Obdurationē. l. **T**a-
borē tuu. l. laborē seruoy tuoꝝ. q̄ d̄r labor tuus eo mō lo-
quēdi q̄ d̄r actu. ix. **S**aule saule qd me p̄sequeris. p̄secuti-
onē em suoy fideliū suā dicit. ppter labore em t̄ dolores
q̄ secerūt chaldei iudeis iñstis: quoꝝ plures erāt inter-
captiūos: meruerūt vt de⁹ subtraheret ab eis suū auxiliū
t̄ grām. t̄ sic in malis obdurarent: t̄ a medis t̄ p̄sis inter-
sicerent. iō subdit. m. **P**ersequeris in furo. tuo. l. i. vñ-
dicta tue iñsticie. n. **E**t p̄teres eos. p̄ cyru t̄ darium. vt
habet Danielis quinto. **C**apitulū. iiij.

Homo dō. h̄ describit lamētatio sub quarto alpha-
q̄ beto: t̄ dicit h̄ rab. sa. q̄ hieremī s̄cripsit istud q̄r-
tū ca. lamētādo mortē reg. iōst: fin q̄ d̄r. iij. palip.
xxxv. Uniusversus iuda t̄ hierlm luxerūt eum. hieremīas
maxie cuꝝ oēs cātores t̄ catatrices vñsp̄ in pñtē dīe lamē-
tatiōes sup̄ iōstā replicāt t̄. q̄ lex r̄c. ergo cu in trib⁹ capi-
tuli p̄cedētib⁹ nō hat mētio de lamētatione iōstie opor-
tet dicere vt vñ q̄ hieremīas h̄ eū lamētāt: vel q̄ lamē-
tatiōes de iōstia apud nos nō habent. Sequēdo q̄ sensum

istū q̄ vñ satis rōnabilis: p̄sens ca. in dīlas p̄tes dīusditur
q̄ p̄io ponit h̄mōi lamentatio. scđo h̄ aduersarios inue-
ctio: ibi Hānde t̄ letare. Circa primū sciēdū q̄ sicut dicit
Rab. sa. hieremīas lamētādo iōstā immiscuit pp̄li mise-
riā. q̄ iōstias erat caput pp̄li. t̄ iō devno trāfit ad aliud p̄

ppter cōnexione capi-
tis ad mēbra t̄ econ-
uerso: t̄ fin h̄ dīvidē
tur in tres p̄tes: q̄ p̄
mo hieremīas lamē-
tāt regni mutationē
scđo pp̄li destructio-
nē ibi. **F**ed t̄ lamē-
tercio iōstie occisiō-
nē ibi. Spūs Circa
primū sciēdū q̄ sicut
iōstias fuit sanctissi-
m⁹. vt pt̄z. iiiij. Reg.
r. iij. palip. sic filij eiꝝ
succedētēs ei fuerūt
pessimī. s. Joacham
t̄ ioachin t̄ sedechi-
as: vt pt̄z. iiiij. Reg.
xxiiij. r. xxviiij. Et sō p̄
mortē iōstie fuit mu-
tat⁹ regni stat⁹ a bo-
no in malū t̄ h̄ qđ
dicit hieremīas admīratue. a. **O**nō
obscuratū est aurū p̄
qđ intelligit status
optim⁹ regni sub iō-
stia ppter auri clari-
tātē t̄ p̄ciositatē.
b. **N**ūtāt⁹ ē color
optim⁹. q̄ tpe iōstie

vñgit vñm⁹ cult⁹ t̄ sub filiis suis idolatria. In heb h̄.
Nūtāt⁹ est massa bona. p̄ quā itelligit iōstias ex q̄ tanq̄
ērē massa optima. p̄cesserūt filij pessimī: qđ est magne ad-
miratiōis materia: sō sequit. c. **D**isp̄si sūt lapides san-
ctuarij. i. iōstie filij q̄ dicunt lapides ppter obdurbationē i
malo: dicunt tñ lapides sanctuarij eo q̄ p̄cesserūt o p̄re
sanctissimo. t̄ hec est metaphorica locutio: sicut freqūter
fit in p̄phetis: t̄ isti tres filij iōstie sic fuerūt dispersi. q̄ io-
achaz vñct⁹ duc⁹ fuit i egyptū: t̄ ibi fuit mortu⁹ ioachiz
iterfect⁹. plect⁹ fuit ex portas hierlm: vt dictū ē. s. xxij. se-
dechias vñ exoculat⁹ fuit duct⁹ i babylonē: t̄ ibi mortu⁹
d̄. **F**ilij syon. h̄ d̄r de filiis iōstie q̄ fuerūt nutriti in mōte
syon vñb̄ erat domus regia. e. **I**ncliti q̄tū ad gen⁹. vel
q̄ fin p̄ceptū p̄ris nutrīebant in morib⁹ q̄uis et sua ma-
licia fuerūt querēti. f. **A**linicti auro p̄io. q̄ ad līam filiū
regū aurifrigiatis vestib⁹ vñebant. g. **Q**ūo reputati
sunt in vasa testea. i. viliter abiecti: vt pt̄z per p̄dicta: sicut
fragmēta vasoy testeoy p̄sūcūt in locū imudū.

h. **C**z et lamēt. Hic p̄m̄ hieremīas lamētāt populi mi-
seriam: t̄ secūdo sublungit miserie cām: ibi Propter pec-
cata. Prīma in duas: quia p̄io lamētāt miseria famis
secundo destructionē vñb̄. ibi. **C**ompleuit Circa pri-
mū sciēdū q̄ bestie quantūcūq̄ crudeles natura-
liter diligunt fetus suos. et aliquando exponūt se morti
ad defendendū eos: in obsidione vero hierusalē per chal-
deos tanta fuit famē q̄ viri t̄ uxores abscondebat cibū
t̄ celabāt adinuicem: sicut fuerat p̄dictū p̄ moysen. Deu-
teronomij. xxvij. Homo delicatus in te inuidēbit fratr̄
suo. t̄ uxori que cubat in sinu suo ne det eis de carnibus
filiōrū suoy r̄c. t̄ eo modo dimittebat filios t̄ filias mori
fame: celātes cibū ad mortē p̄priā differendum. t̄ ideo
plangit hieremīas crudelitatē populi sui malorem t̄ be-
stiarū dicens.

b. **S**ed t̄ lamēt. bestie sūt habētes faciez mulierē silem.
i. **M**udauerūt māmā. parate nutritre fetus suos.

Liber

Filia pp̄li mei crudelis. i. crudelior sp̄is. **Q**uasi strutio in dextro. q̄ ponit oua et abscondit in barenā: et sic dimittit. nec est solicita de fotu ouoruū: nec d̄ educatōe pulloꝝ et sic erat m̄res in obsidione hierlm̄ respectu filioꝝ iō subdit. m. Adhe. lin. lactētis. i. lac sugētis sicut dictū est. s. ij. ca. n. **C**ad palatū eiꝝ in siti. i. ex

nūmia siti q̄ desiccata ligua. o. **D**aruu- li petierūt panem a patribꝝ et matribꝝ. p. **E**t nō erat q̄ frā- geret eis ex cā pdca p. **Q**ui vescebant volup. ante obsidio- nē. r. **I**nterierūt in vijs. fame dū q̄ re- ret panē. s. **Q**ui nutricebant i croceis. l. in vestibꝝ suauibꝝ et pulcris; vñ in heb. br. In scarleto. t. **C**omplexati sunt stercora. in heb. br. **T**umos sicut paupe- res in hyeme q̄ vesti- mēta nō habēt inol- uit se fimo. v. **E**t maior effecta est ini- qui. r̄. q̄ idola- tria q̄ visgebat i indea: cū sit directe d̄ deū gra- ni peccatuꝝ est q̄ zodo- domia. **H**ab. sa. ex- ponit hoc de graui- tate punitiōis ut sit sensus. v. **E**t ma- ef. ē iniqtas r̄. i. gra- ni punita q̄ iniqui- tas zodomoꝝ: et sub- dit ad hoc r̄ pūma- cū dr. **Q**ue sub- uersa est in momen- to. i. nō habēs lōgu. cruciatū. sicut iudei in hierlm̄ obseSSI. se- cūda cū dr. **E**t nō cepe. i. ea ma. s. aduersarioꝝ: zodo- ma ei fuit fuit subuersa p̄ angelū: et sic bona ciuitatis nō rapuerunt sibi aduersarij: h̄ bona hierlm̄ rapuerunt sibi chaldei totaliter: et hec fuit vna pena iudeoꝝ. s. q̄ aduer- sarij sui gauderēt de bonis eoꝝ. **A**didiōres nazarei- si. sacerdotes et leuite diuino cultui deputati q̄ erat induiti lineis vestimentis: et albis. a. **N**iue. emphatica ē locutio ad exprimendum intentionem albedinis: et ad idem fa- cit quod subditur.

b. **R**ididiores lacte rubiscindiores ebore antiquo. he- brei dicūt. **R**ubicundiores auro. c. **S**aphyros pulcriores. in hoc denotat pulcritudo ornamentoꝝ maxime sa- cerdotū. d. **D**enigrata est sup carbones facies eoꝝ. p̄ fame et miseria et similiter ē hic emphatica locutio ad ex- h̄issionē nigredinis. f. **E**t nō sunt cogniti in plateis. i. distincti ab alijs cōibus psonis. g. **A**dhesis cutis eoū r̄. ppter defectū nutritiēt. h. **M**eli fuit occisis gla- dio. i. min⁹ male ppter breviore criciatū: vñ Judith. viij. **S**it finis nr̄ breuis in ore gladij. q̄ lōgioꝝ efficit in aridi- tate sitis. i. **M**an⁹ mu. misericordiū. i. q̄ rōne sexus so- let esse misericordes. k. **C**oxerūt filios r̄. p̄ nūmia an- xietaTE famis. l. **C**ōpleuit. h̄ n̄r hieremias lamētatur miseria pp̄li ex destructione ciuitatis cū dr. **C**ōpleuit do- min⁹ furore suū. i. vndicte sue effectū. m. **E**t sic. ignē i syon vbi erat tēplū et domiciliū regis. n. **E**t deuo. fun- damēta eiꝝ. i. sp̄ius syon q̄ nō solū edificia q̄ erat i mōte

syon fuerūt cōbusta h̄etta oia alta q̄ erat in pede mōtis et circa mōte: vt h̄. s. lij. o. **N**ō crediderūt reges tr̄ re. q̄ salomon potētissim⁹ hierlm̄ inurauit et tāfōrtis mun- uit q̄ iexpugnabilis videbat. p. **P**rop̄t p̄ctā. h̄ p̄ftā git p̄dicte miserie cā: et est duplex. sc̄da ponit: ibi. Cū ad-

buc. **V**na ē occiso innoctū in hierlm̄ et maxie tpe manas- se: vt h̄. s. lij. reg. ex- lij. et h̄biebat ad in- stinctū et exhortatio falsor̄ p̄phetaꝝ et sa- cerdoti: vñ et monē sp̄ius hieremie q̄re- bat: vt h̄. s. xxv. iō dr̄ b. **P**ropter pe- cata p̄phetaꝝ r̄. et p̄z l̄ra. q. **E**rrau- rūt r̄. l̄ra ista et ob- scura et inuolonta et multiplicis exponit accipiā illū modū q̄ mibi vñ magl̄ fe co- sonare. s. vt x̄tineſ fe imediate p̄cedēt q̄ loquēt de puniōe inq̄ innocentū. q̄z aliq̄ occidebant: qui dā exēcabant et q̄tū ad istos dr̄. q. **E**rrauerūt ce. s. iusti neq̄ter exēcati r. **P**olluti sūt san- s. alioꝝ iustor̄: q̄ n̄ vidētes ponebat pe- des suos ita in san- gmine sic i alijs loc- s. **T**uq̄ no. po. s. re- cete incedere: aliq̄ lib- bri h̄st h̄ additū. In- trare. s. nō ē in heb. nec i libris correcl- t. **T**enuerūt laci. su. s. ap̄phēdere tētan- rūt oras vestimētor̄ vidētū: vt sic exiret

de locis sanguinē repletis: et sp̄i videntes et maxie p̄phē- faliꝝ et sacerdotes nō p̄mittebat dicētes. v. **E**c. pol. q̄ quis sūm veritatē eēt iusti. tñ a malis reputabat inq̄. p. **M**oli. tā. s. nos d̄ malicia v̄ra inq̄nemur et p̄ hū modū d̄ talib̄ dr̄. **E**sa. lxx. q̄ dicit a me: nō appropinq̄ mīhi: q̄ iūnūd̄ es. v. **J**urga. q̄ppe sunt. nō em̄ sufficiebat faliꝝ p̄phetis et sacerdotibꝝ iustos affligere factis: h̄ etiā et fli- gat v̄bis iniuriosis. et q̄ tale facin⁹ erat execrabile etiam apud gētiles ad q̄z noticiā detenit h̄ execrabilē sacru. iō s̄bdit. **P**ixe. in gē. dictū crīmē detestates. a. **N**ō addet v̄l. s. de⁹ iudeoꝝ. b. **H**ec ha. in eis ppter maliciā ip̄oꝝ: iō subdit. c. **F**a. dñs r̄. i. heb. h̄. **J**ra dñs. tñ ca- dē snia. d. **D**ivisisti eos. i. i dinersis tr̄is diss̄p̄it. e. **N**ō ad. vt resp. eos reducēdo eos ad terrā suā. f. **F**aci. s. s. bonor̄ de quoꝝ nūero erat hieremias. cui⁹ v̄ba increpa- tiva nō receperūt h̄ m̄lta obp̄ robria et vitupia eī itulerūt vt p̄z p. s. dcā i pluribꝝ loc̄: et idē faciebat d̄ alijs iustis: **P**ōr̄ et h̄ l̄ra aliꝝ expo ni referēdo eā ad chaldeos q̄ p̄t maliciā iudeoꝝ ab eis p̄gnitā: vt p̄dictū ē sic p̄tēserit to- tō pp̄lm̄ q̄ nō deferebat alicui rōne ordinis aut etatis. a. **C**ū adhuc. h̄ ponit sc̄da cā p̄dcē miserie iudeoꝝ q̄ fuit vana p̄fidētia i auxilio egyptior̄ vt freq̄tē dictū e. s. et h̄ q̄ dr̄. **C**ū adhuc subsisterem⁹. i. a. n̄q̄ cluſtas eēt capta. b. **D**efo. ocu. n̄r̄ expectando cū magno desiderio. c. **T**ā auxiliū nr̄ vanū. i. ad exercitū egyptior̄ d. **C**ū respi- attē. ad vidēdū s̄i veniret ad lenādū obsidionē chaldeor̄

Treno 26

Ad gentes q̄ saluare nos nō poterat. q̄ sicut dictū ē. s.
xxvij. cū exercit⁹ egypti eēt in via veniēdi in auxiliū iudeorū: rediit in egyptu timore chaldeorū sibi occurserunt. f
Gubrancenit vestigia nra tē. ptim timore: partim fame. q̄ timidi t fame sumptū nō incedunt firmiter h̄lubri cādo. g **A**ppro pinquī finis nr̄ id ē
mors q̄ multi fuerūt occisi: t reliq̄ capti vati: q̄ captiuitas ē mors civilis.

Helociores sue. psecu. no. a q̄līs. q. d. pauci aut nulli pote rāt effugere ab eis. b **S**ug mōtes pse. sunt nos. vbi credebam⁹ ēē tuti. ppter i accessiblest loci. k **I**n def. insidiatī sunt nobis. q. d. non patebat nobis aliq̄ loc⁹ fugiēdi. l **S**pūs. h̄ p̄t h̄le remias lamentat̄ io nō mortē. Circa q̄ scindū q̄ fm̄ hebreos ista est l̄ra **S**pūs naris nre xp̄s. dñs capt⁹ est in fossis eoū. qd̄ sic exponit. **S**pūs naris nre tē. licet in hominib⁹ respiratio fiat q̄ os tu ad istos: q̄ illa q̄ fit q̄ mares est melior fm̄ philosophū: talis autē respiratio est vite humanae salutatio. q̄ sp̄a defi ciente deficit vita: dicit ḡ hieremias in psalma pp̄li lide. l **S**pūs naris nre. i. rex iostias ex tua bonitate t pruden tia cōseruator vite nre. m **C**hristus dñi. i. vñct⁹ in regē ex ordinatioē dñia. n **C**aptus est in fossis eoꝝ. i. egyp̄toꝝ: dicit em̄ hab. sa. q̄ cū iostias īret ad pugnādū t re gē egypti: t nollet a pugna requiescere. vt h̄r̄ iij. Regū xiiij. t. ii. galip. xxxv. Egypti fecerūt fossas ppe suū exercitū. vbi iudei debebāt eos aggredī: q̄ erant optē desup t exercit⁹ iostie illucvensēs q̄ fossas illas decept⁹ fuit statim debellat⁹: t iostias letaliter vulnerat⁹: t ex vulnere postea mortu⁹. o **C**ul dixim⁹. i. de q̄ viuēte dixim⁹. p **I**n vmbra tua. i. sub ptectione tua. q **P**iuem⁹ in gētib⁹. i. securi ab ipugnatiōe gētib⁹ q̄ circa nos habitat. Expōtores vo latini dicūt cōiter q̄ hieremias hic pphetauit de morte dñi nri ielu xp̄i: t fm̄ hoc hec est l̄ra. **S**pūs oris nstrī xp̄s dñs tē. Circa q̄ scindū q̄ vbi habem⁹ h̄ dñs in heb. h̄r̄ nomē dñi Tetragramon qd̄ nō pōt dici d̄ alt quo in nominatioē casu: nīst de deovero: verūtū quia illud nomē est in declinabile. sicut t alia noīa hebraica in differenti accipit̄ in casu noīatiuo t genitiuo: t reliq̄s: sic hec noīa comū t gelu in latino. t iō fm̄ q̄ iste passus exponit de Josia q̄ fuit homo purus nō pōt dici d̄ eo i no minatioē casu: h̄b̄ nō pōt put exponit de xp̄o q̄ est verus homo t verus de⁹ in uno supposito: t sic est sensus. xp̄s dñs. i. h̄iesus ver⁹ h̄o t verus de⁹. Qui est spūs oris nri. i. vos viuiscās. in respiratiōe sue ḡrc. Captus est i pctis nfis. i. iudeis traditus. ppter pctā nra delēda. Cū dixim⁹ in vmbra tua viuem⁹ in gētib⁹. loquebat̄ em̄ hieremias i psalma pp̄li p̄dictū est. vīdit autē hieremias aliq̄s de iudeis fidē xp̄i recepturos: t p̄ p̄is sub vmbra ei⁹ vīcturos cū gentib⁹ fidē xp̄i recipientib⁹ sub noīe xp̄iano vīdit et̄ alios in infidelitate q̄ māsuros t istos etiā vīdit vīcturos iter xp̄ianos t p̄aliter sub vmbra xp̄i. vīta etiā cā quare sic p̄mittunt vītere est vt xp̄iani q̄ p̄ntiā iudeorū magis ha bēat̄ memoriā xp̄i. sicut diffusius dictū fuit sup illud p̄s. lviiij. De⁹ ostendisti mībi sup inimicos meos: ne occidas eos ne quādo obliuiscās pp̄li mei tē. **G**aude. Post p̄ posita est hieremie lamētatio: hic i fine ponit h̄ aduer sarios iunctio: t dicit hic hab. sa. q̄ hieremias hic pphete

tīsat de destructione romani imperij. eo q̄ destruxit tem plū t captiuauit pp̄lm iudeorū tye tyri t vespasianis: t sic p̄ filiā edom intelligit romā seu pp̄ls roman⁹ cū d̄. Hau de t letare filia edom tē. quasi dicat gaudiū istud qd̄ ha buisti de destructione ciuitatis t tēpli in tristiciā tuā con uertet. Ad te quoq̄ pueniet calix. vindicte diuine. h̄ ista exp̄positio nō videt rōnabilis: q̄ edō alio noīe dictus est esau: Gen. xxv. t sic edō descendit de sem filio noe q̄ ysac. cui⁹ fili⁹ fuit Esau: tota autē europa in q̄ ē ro ma d̄ populata fuit se a filiis iaphet: p̄pē qd̄ nō videt rōnabilis ter dictū: q̄ p̄ edom signifīceſ romanum iperiu. ppter qd̄ dicunt doctores nri q̄ p̄ filiā edom intelligit ipsa idumea ab ipso. Esau p̄t dict⁹ est edom denoiataz t inuehit hic pphē

q̄ habitas i fra bus Ad ie v q̄ pueniet: calix iebriaberis atq̄ nudaberis. Thau Cōpleta ē iniquitas tua filia h̄ syon nō addet vltcavt trās b migret te. Visitabit iniquita tem tuam filia edom disco operiet peccata tua.

R O h̄ieremie. .v. Recordare dñe q̄d ac ciderit nobis ituere t ūspice obprobriū nr̄. Here ditas nra h̄sa ē ad alienos domus nre ad extraneos c Pupilli sc̄i sum⁹ absq̄ pa-

specialiter h̄ idumeos q̄ debuerāt diligere filios isrl̄ eo q̄ de cēderūt a duob⁹ fratrib⁹ vterinis. s. iacob t Esau. t ip̄ magis ecōverso habuerūt eos odio. t in destructiōe h̄ierusalē fūerūt cū chaldeis gaudētes de illa destructione: id d̄ h̄lc. t **G**aude t letare filia edom. q̄si diceret ista leticia tanq̄ iuista in tristiciā cōuerteret. s **Q**ue habi tas in terra bus. ista bus nō est illa de qua nat⁹ fuit iob: vt h̄r̄ Job. i. h̄ alia eiusdem nominis existēs in regno idū mee: frequenter em̄ in scriptura reperit q̄ due ciuitates vel loca in diuersis regnis posita: eodem nomine equino ce nominantur. t **A**ld te quoq̄ pueni. calix. i. pena diuine vltionis. v **I**n ebr̄iaberis. i. ad plenū punieris. p **A**tz nudaberis. honore t alijs bonis. y **C**ōpleta ē iniquitas tua filia syon. i. cōplebit in fine. lxx. annoꝝ q̄ tūc reueteris ad terrā tuā: p̄pleta captiuitatis tue penaz que p̄ iniquitatib⁹ tuis est tibi inflcta. z **N**ō addet vlttra sc̄ dominus. a **R**ecordare. te de terra tua ejciezdō subintelligitur tamē cōditio sc̄ si adhreas t seruias fideliter domino deo tuo. quia iste p̄missiones dñsne intelliguntur sub cōditione. sicut dictū est. s. xviii. t ita factū est: q̄ filii israel. nō fuerūt detecti de terra illa donec negauerūt dñm suum h̄iesum xp̄m corā pylato dicētes. Nō habem⁹ regē nīst cesarē. Job. xix. eius mortē inique p̄curātes: ppter qd̄ p̄ romanos fuerunt partim occisi. et ptim captiuiati. b **V**isitauit iniquitatē tuaz filia edō eam iuste puniendo. c **D**iscooperiet peccata tua. pena manifesta omnib⁹ iusferēdo: t loquiſ de futuro p̄ modū p̄teriti. ppter certitudinem pphetie.

Capitulū. v.
Recordare. posita lamentatione. Hic vltimo ponit reins oratio in qua hieremias replicat multiplicem populi sui miseriā ad p̄uocandū diuinā misericordiam t diuidit in duas ptes: quia p̄mo explicat miseriām ex parte captiuationis populi. scđo ex parte destructionis regni t tēpli: ibi. Cedidit corona. Circa primum dicit. a **R**ecordare domine id est ex tua pteitate nostre miserie condescende. non enim obliuio t recordatio habent proprię locum in deo sed ad modum recordantis alicuius miseri se habet quando ei auxilium p̄bet. b **H**ereditas nostra versa est ad alienos. quod erat capiuitatis magna pena. maxime quia illa terra fuerat patribus eorum a deo concessa. c **P**upilli facti

Liber

sum⁹. Et viri es̄ bellatores mortui fuerat ⁊ occisi p̄ maiori pte: ⁊ sic filii remaserat pupilli: ⁊ m̄fesvidue. Scien-
dū tā q̄ pupill⁹ p̄prie est q̄ caret matre: orphan⁹ vo p̄fe-
vnū tā frequēter accipit̄ p̄ alio. d. Alquā no. pecu. bi-
bi. Et q̄ ex̄entes in terra babylonis nō p̄mitteban̄ vti cōi-
b⁹ vt aq̄s ⁊ nemori-
b⁹ libere sicut baby-
lonij h̄ emebāt talia
sicut fui. e. Cerui-
cib⁹ no. mina. i. de-
amputatione capi-
pitu nō strop.
f. C̄ass̄ nō dabat
requisites. q̄ babylo-
nij cogebant eos ad
laborē vltra modū
Cōsequēter explicat
miseria q̄ fuit aī de-
structione ciuitatis
cū dī. s. Egypto
de. ma. ⁊ assyrijs. g.
aliq̄n cōfederarunt
se cū istis: aliq̄n cu-
llis: vt possent tuta-
ri h̄ insultū regis ba-
bylonis: ⁊ sic possent
colere terrā suaz ad
habendū victū d̄ ter-
renascentibus. h.
P̄ies no. pec. p̄ctō
multiplic̄ idolatrie
l. Et nō sunt super
erā viuētes. k. Et
nos inīq̄. eo. porta-
ui. ppter em̄ inīq̄ta-
tes factas tēpe ma-
nasse regis fuit destruēta ciuitas ⁊ ppl's ciuitat̄ captiu-
tus: vt h̄. iiiij. Reg. xxiiij. Qui longe aī captiuitate mor-
tu⁹ fuit ⁊ alijs eiusdē t̄pis: bñ tñ puniunt̄ filij. p̄ parentib⁹
tpaliter ⁊ maxie q̄n sunt imitatores paternor̄ scelerū sic
fuit in p̄posito. l. Cerui dñati sunt n̄ri. i. illi q̄ p̄i⁹ so-
lebat fure nobis. tpe ei danid ⁊ salomonis idumei ⁊ alijs
ppl's circa indeā habitātes erāt tributarij regis indee: sed
capta ciuitate multi de indeis facti sunt eis fui. q̄ in illa
captione fuerūt cū babylonis: ⁊ sic habuerūt pte aliquaz
de captiuis. m. In aiab⁹ no. i. in periculo vite nostre.
n. Tiffereba. pa. no. i. victū n̄rm cui⁹ cā subdit. o. A fa-
cie gladij in desto. vbi poneban̄ insidie ad nos spolian-
dū ⁊ interficiēdū. p. Dellis no. q̄ cliba. exusta est. i. ex-
iccata ⁊ denigrata. q. Al fa. temp. fa. ex defectu em̄ nu-
trimenti cutis desiccaſ ⁊ nigrat. r. Muli. in syon hui.
scz chaldei ⁊ alijs aduersarij n̄ri eis abutēdo etiā in loco sa-
cro: ⁊ multo forti⁹ in alijs iō seq̄t. Virgines r̄c. s. Pri-
cipes manu suspē. sūt: q̄ aliq̄ de p̄ncipalsb⁹ ppl's ex quo
p̄filo rebellauit sedechias in detestationē facti fuerūt pa-
tibulis q̄ manus eoz affixi. t. Facies se. nō erubuerūt
nō p̄cētes ei rōne puecte etatis. in heb. h̄. Nola onera-
ti sunt facies senes r̄c. q̄ exponēs Rab. sa. dicit q̄ cū du-
cerent captiuū i. babylonē illi q̄ dñcebat eos cogebat eos
ad portādū molas ad terēdū bladū ⁊ similia: q̄b⁹ indiget
exercit⁹: nec in hoc deferebat alicui ppter senectutē.
v. Adolescē. ipudi. abusi sūt. vicio ⁊ domitico. x. Et
pueri i ligno corrue. q̄ aliq̄ eoz fuerūt suspēs vt discut̄ ali-
q̄. in heb. sic h̄. Et pueri i ligno debilitati sunt. q̄d expo-
nit Rab. sa. de iuuenib⁹ q̄ poterāt aliqd̄ pondus portare
⁊ illis iponebat ligna portāda i itinere: sicut viris grauo-
ra vt dictū est. y. Genes defe. de por. s. hierlm̄ ⁊ aliarū
indee ciuitatū: vbi ante destructionē sedebat senes autē-
tice ad indicādū. z. Tuue. decho. psallētū. q̄ pt̄z erāt
trucidati: ⁊ pt̄m captiuati. ppter q̄d subdit. Defecit gan-
dū cordis n̄ri r̄c. ⁊ pt̄z l̄fa. a. Cecidit. hic p̄t̄ explicat

miseria ex destruētō regni: cū dī. Cecidit corona. ⁊ sub-
dit cā. b. De. nō. q̄ pec. q̄si diceret. h̄ malū ⁊ alta. ppter
pctā n̄ra incurrim⁹. c. Ideo cōte. sūt oculi no. ex cōt-
nuo flēt. p̄t̄ explicat miseria ex destructionē tēplū cū dī.
d. Propt̄ mō. syon. i. ppter tēplū in mōte syon edifica-

tū. e. Pulpes am-
bu. in eo. i. in ruinis
tēplū q̄ solēt habita-
re in locis defit. f. Tu asit do. p̄ma. i
eter. r̄c. q. d. h̄ tēplū
sit destruētū q̄d dice-
bat sedes tua: eo q̄d
ibi erat p̄p̄ciatorū
tū remanet firmū so-
liū tuū i celo vbi pn-
cipaliter reluet tuū
um dominium: iō
querrit se hieremiss
ad ipl̄prādū dei mi-
sericordiā dicens. g. Quare ipse ob-
li. no r̄c. q. d. nō dec-
tuā clemētā. iō sub-
dit. h. Tōner. noi-
do. ad te ⁊ cōuer. q̄
debita p̄uersio libe-
ri arbitrij ad deū: p̄
supponit instinctuz
diuinū: q̄ dī grā p̄ue-
niens. i. Innova-
dies no. sic a prin-
cipio. q̄ in mirabilib⁹
enīs introduxit̄ nos
in terrā p̄missionis
k. Sed p̄ci. repu.

nos in captiuitatē ejcīedo. l. Ira. es. cō. no. ve. punien-
do vltra id q̄d possūm⁹ sustinere: licet hec pena nō exce-
dat ordinē iusticie. q. d. respice nos oculo p̄catis ⁊ inse-
ricordie. q̄ tibi p̄p̄iu est misereri ⁊ pcere: q̄vitis ⁊ regnas
deus in secula seculorū. m. Imen.
Incipiūt additiones pauli burgū. sup librū Trenouū.
Hieremie. n. In ca. i. vbi dī in postil. Q̄uo sedet.
Iacet liber iste p̄petenter exponat ad. o. additio.
I planū līc sensum a postillatore: tū magister petrus
laureoli notabilius videt illū exponere in quodaz
p̄pendio sacre scripture: ⁊ q̄ illud cōpendiū nō habetur
p̄muniter: ideo de hoc nō me expedio remittēdo ad ipsū
sed suā expositionē interposui inter additiones: licet nō
eā ponendo omnino sub p̄p̄iis verbis: h̄ q̄nq̄ aliq̄ modi-
cū mutādo seu diminiuendo put̄ vīsum fuerit
Et notādū q̄ in hac expositiōe nō p̄cedit ad singula ver-
ba lītere exponēda: sed solum ad principale intentū cu-
iūslibet versūs. relictis alijs industrie studētis: tum quia
liber iste metrice p̄cedit vt postillator̄ dicit. ⁊ cōmunicer-
teneat in p̄cessu aut metrico nō singulaverba sunt ponde-
randa. sepe em̄ eadē replicat auctor vel alia introduct̄ p̄
ut metrico mō congruit. sed illa tm̄ sunt exponēda q̄ p̄n-
cipaliter intendunt̄: tū q̄ illa q̄ i hac expositiōe relinquī-
tur p̄t̄ haberi ex postilla suo mō put̄ ad x̄positū p̄met̄
exponenda. P̄to ergo fm̄ p̄dictu doctorē liber iste i q̄n-
q̄ p̄tes diuidit. In quarū prima. p̄pha principaliter lame-
tāt̄ destructionē ciuitatis hierlm̄: que quidē p̄s p̄met̄
in primo ca. alphabeticō. Q̄d incipit. Q̄uo sedet r̄c. In
scda lamentat̄ principaliter destructionē totū p̄plū i-
saēl ⁊ totius regni. que incipit in scđo ca. Q̄uo obtexit. In
tercio vero more. p̄phētico cōuertit se ad x̄pm̄ ⁊ lamenta-
tur de se ipso quasi in due p̄sonā xp̄l̄: qua ratione autem
hoc sit hic introductū dicetur i principio tercie pt̄is que
incipit tercio capitulo. ibi. Ego vīr vīdens. In quarta au-
tem parte lamentatur principaliter de destructionē lā-

Trenorū

ctarij et tēpli: quie incepit in quarto caplo: ibi. Quō ob-
scurati est aurū. In quinta aut pte fundit orationē iplo
ratū ad diuinā misericordiā pnoçandā q̄ incipit in qn
to caplo: ibi. Recordare dñe. Prīmū ergo capitulum qd̄
principaliter refert ad ciuitatē hierlm̄: que erat caput re
gni: diuidit in duas ptes pincipales. Primo nāq̄ pp̄ha
admirādo lamentat̄ destructionē hierlm̄: q̄ si loquēs ad
seipm̄. H̄cō vo ipam̄ ciuitas lamentat̄ seipam̄ quasi
pnoçado alios ad cōpatiēdū sibi. Sc̄da incipit in. xij. v
si vbi d̄. O vos oēs q̄ trāstis p̄ viā r̄. Prima ps conti
net. xi. versus fin. xi. excellētias ciuitatis hierlm̄ sup qua
rū amissione desolab̄ hiere. eam lamentat̄. Excessit nāq̄
ciuitas hierlm̄ alias ciuitates i auctoritate. q̄ mult̄ ciui
tatib̄ et terris dn̄ab̄ salte tpe dauid et salomonis qd̄ de
plorat in primo v̄siculo dices. Quō sedet sola r̄. et sequi
tur. Princeps p̄ncipiaz facta est sub tributo. Excessit et̄
in leticia et locunditate maxime tpe pdictio p̄ regū: qd̄ de
plorat in sc̄do v̄siculo dices. Plorās plorauit: et sequit.
Nō est q̄ cōsolef̄ ea. Tertio excessit in securitate: ita ut de
alijs terris ad eā cōuenirēt ppter securitatē: q̄ excellētia
vide sequi ad pdictas duas: que quidē excellētia deplo
rat in tertio versiculo vbi d̄. Migravit iudas ppter affli
ctionē: et sequit. N̄es psecutores eī ap̄phenderut ea. Ex
cessit quarto in solennitatib̄ et celebritatib̄ diuinis: qz
ter in anno debebat pp̄ls cōuenire in hierlm̄ ad celebra
da diuina festa: qd̄ deporat in quarto v̄siculo dicendo.
Pie syon lugēt: eo q̄ nō sunt q̄ veniant ad solennitatez.
Excessit quinto in pace et trāquillitate: q̄ lscet tatus po
pulus ibi cōcurreret p̄sertim in pdictis festis: tamē erat
inter eos trāquillitas pacifica: vt ptz tpe salomonis: qd̄
deplorat in quinto versiculo dices. Facti sunt hostes eī
in capite. Excessit sexto in fortitudine militū et pbitatevt
ptz p̄sertim tpe dauid. qd̄ ad magnū decorē policie ptz
decer em̄ fm̄ legistas impatoriā maiestatē eē armis deco
ratā: qd̄ deplorat in. vi. v̄siculo. d. Egressus est a filia syon
ois decor eī: facti sunt p̄ncipes eī velut arietes r̄. et seq
tur. Et abierit absq̄ fortitudine. Excessit septimo i mul
tiplici p̄spēritate et diuiniarū copiositate: erat em̄ tpe sa
lomonis copia auri et argēti q̄si ferri: vt ptz in. viii. Regū.
qd̄ deplorat in septimo versiculo. d. Et recordata est irlm̄
dierū afflictionis sue. In heb. habef. Dierū paupertatis sue
et sequit. Et oīm desiderabilū suorū r̄. Excessit octauo
in laudis p̄conio et famositate: nosibaf̄ em̄ in cunctis re
gnis: ita ut regina saba veniret de finib̄ terre audire sa
pientiam Salomonis: qd̄ deplorat in octauo v̄siculo. d.
Peccatiū peccauit hierlm̄. et sequit. N̄es qui glificabant
eā spreuērūt ea. Excessit nono in pulcritudine et formosi
tate: erat em̄ pulcrrime edificata: qd̄ deplorat in nono v
siculo dices. Gordes eī in pedib̄ eī. et sequit. Deposita
est vehemēter. l. deformata. Excessit decimo in ceremoni
arū sc̄itate: ita ut nō p̄mitteret alijs gētills ingredi ifra
tēplū: qd̄ deplorat in decimo v̄siculo dices. Manū suaq̄
misit hostis. et sequit. Vedit gentes ingressas sanctuarū
suū de quib̄ p̄cepas ne intraret in eccliam tuā. Excessit
vndecimo in copia panis et saturitate: put in multis lo
cis sacre scripture illa terra cōmēdat. qd̄ deplorat in v
ndecimo v̄siculo. d. N̄is pp̄ls eī gemēs et querēs panē. De
inde incipit sc̄da ps p̄ncipalis lamētatiōis huī p̄mi ca. in
q̄ postz pp̄ha lamētar̄ est ciuitatē destruktā: introducit
ciuitatē lamētante seipam̄. et incipit. xij. vsu. l. ibi. O vos
oēs r̄. ibi em̄ loquit̄ ciuitas inuocās alios ad sibi p̄patiē
du q̄ ps diuidit in q̄tuor ptes pincipales. Primo nāq̄
lamētā immēlitatē sue miserie: et h̄ in q̄tuor p̄missver
siculis sub similitudine q̄tuor modoz hoīm q̄ p̄sueuerūt
oia spoliare. Dicit em̄ in p̄rio v̄siculo dñm se habuisse ad
ipam̄ instar vindemioris. q̄ nihil in vinea relinquit: de
q̄ dicit. O vos oēs q̄ trāstis p̄ viā. et sequit. Qm̄ vindem
aut meū locut̄ est dñs. In sc̄do dicit deū se habuisse ad
ipam̄ ad instar incendiarij et venatoris. incēdiarī em̄ cō
fuerit totū cōburere: et venator quicq̄d capit in rheti. ma
bare sen occidere: et de hoc dicit in sequeti v. u. De excel
-

so misit ignem in ossib̄ meis et sic incēdiarij. Expādit
rhete pedib̄ meis. et sic venator. In tertio dicit deū se ha
buisse ad ipam̄ ad instar ligātis captū p̄ manū et collum
sic q̄ nullo mō possit euadere de quo dicit in sequeti ver
siculo. Vigilauit iugū iniquitatū meaz in manu eī cō
uolute sunt et imposite collo meo. et sequit. Dedit me do
minus in manu de quā nō potero surgere. In quarto di
cit deū se habuisse ad ipam̄ ad modū calcatis in torcu
lari qui nullū humorē relinquit in vua. de quo dicit in se
quenti versiculo. Abstulit omnes magnificos meos do
minus r̄. Orcular calcauit dominus r̄. et sic sub qua
tuor metaphoris: pdictis lamentata est sue misere ma
gnitu dinem. In sc̄da vero parte lamentat̄ sup implaca
bilitate diuine iracundie: et hoc in duobus versiculis. In
primo nāq̄ ostendit q̄ ipa nō potest deū placare lachry
mis oculo p̄ dicens. T̄circo ego plorās et oculus meus
deducens aquas r̄. In secundo vero ostendit q̄ nō potest
deū placare gestibus manū aut signis deuotiois quo
rūcūq̄ dices. Expādit manus suas syon et nō est qui con
solet eā. et sic lamentat̄ sup implacabilitate diuine iracū
die: cū tñ cōsueuisset alias sibi deū placabile inuenire: p
ut patet in multis sacre scripture locis. In tertio vo pte
lamentādo p̄sitek istud. p̄uenire ex rectitudine diuine iū
sticie: de quo dicit iustus est dñs: q̄ os eī ad iracūdā p
uocauit. et durat ps ista p̄ tres versiculos. In primo em̄ p
sitek deū nō fuisse iniustū in captiuitate quam inflixit iū
deis a hierlm̄ exēuntib̄: de quo dicit. Iuuenies mei t vir
gines mee abierūt in captiuitatē. In sc̄do p̄sitek q̄ deū
nō fuit iniustus in fame quā inflixit remanentibus: de q̄
dicit. Vocauit amicos meos r̄. Hacerdotes mei et senes
mei in vrbe cōsumpti sunt r̄. In tertio p̄sitek q̄ nec fuit
iniustus in morte et gladio. que inflixit omnib̄ taz istis
q̄ illis: de quo dicit. Vide dñe qm̄ tribulor. et sequit. Fo
ris interficit gladiis et domi mors. In quarto vero pte et
vltima lamentādo p̄stolat dulcorē diuine clemētie et re
mediū cōsolationis future: et cōtineat ps illa in duob̄ ver
siculis vltimis. In primo nāq̄ aperit iūmico p̄ incōpa
sionē respectu sui: et p̄niciat sibi diuinā p̄solutionē ex ad
uersario p̄ afflictione futura: de qua dicit. Audierunt qz
ingemisco r̄. et sequit. Id duxisti. i. adduces. Diem cōso
lationis et fiet similes mihi. In sc̄do vero petit futurā pu
nitionē sup iūmicos ex demeritis eoz ad suā futurā cō
solationē de quo dicit. Ingrediat omne malū eoz corā
te et deuindemia eos sicut vindemias me.
In capitulo. ii. Quomodo obtexit me.

Hab̄ ca. pp̄ha lamētātē destructionē to **A**dditio.
In terre isrl̄ et totī regni: et diuidit in q̄tuor ptes: p
mo nāq̄ lamētādo loquit̄ ad seipm̄. sc̄do vo lamē
tādo dirigit finonē suū ad terrā isrl̄ et ad ipm̄ regū: ibi.
Qui pp̄abo te: tercio dat sup h̄ salubre p̄silū: ibi. Clama
uit cor eī ad dñm: quartū texit deuotū oraculū ad deuz
ibi. Vide dñe. Prīma ps in q̄ lamētātē loquēdo ad se di
uidit i. xij. ptes fm̄ duodecim infelicitates q̄ venerūt sup
regnū illud oppositū duodecim excellētis q̄s p̄mis ha
buerat. Excessit nāq̄ illud regnū alia regna p̄rio in solen
nitate honoris. vnde. Deu. xxviii. Faciet te dñs de⁹tuus
excelsiorē cūctis gētib̄ terre. et ibidē. Cris semp supra et
nō subter sup h̄ ergo in p̄rio v̄siculo lamētātē dices. Quō
obtexit caligine. l. tribulationis. Filiā syon. l. totā terrā
et regnū: et sequit. Proicit d̄ celo in terrā inlytā isrl̄. Se
cūdo vo excesserat regna alia q̄tū ad nobilitatē et digni
tate p̄ncipū. q̄ stirps dauid q̄ regnabat in isrl̄ fuit san
ctissima. sup quo in sc̄do vsu lamētātē pp̄ha dices. Pre
cipitanit dñs nec p̄cxit: sequit. Polluit regnū et p̄nci
pes eī. Tercio vo excesserat q̄tū ad robur militum et ro
bur pugnator: vñ fuerat regnū fortissimum sicut cornu su
p̄ q̄ lamētātē pp̄ha in versu tertio dices. Cōfregit in tra
furoris sui oē cornu isrl̄. Quartū vo excesserat q̄tū adve
nustatē arborū et pulcritudinē terrenascētiuz: vñ de erat
terra nemorosa: ad vidēdū p̄lccerrima: sup quo lamē
tātē pp̄ha in quarto versu dicens. Terredit arcū suū q̄

Liber

Si inimicus occidit oē qd̄ pulcissimū erat v̄ssu. **Q**uinto excesserat q̄tū ad vrbes munitas et multiplex fortaliciū qd̄ erat in toto regno isrl̄ et in multis locis terre pmissio nis. vt p̄t ex libris palip. et Regū. sup q̄ in v̄su q̄nto lamē tāt dices. **I**act⁹ ē dñs velut inimic⁹ p̄cipitauit isrl̄. Pre cipitauit oia menia ei⁹: dissipauit munitiōes ei⁹. **E**xcesserat q̄tū ad locū sacru et dei tabernaculū qd̄ fuerat in ipo regno: aliquā in sylo: aliquā in masphat: et demū i ierusalē: sup quo in sexto v̄su lamentat dices. Et dissipauit q̄si hortū tentoriū suū: demolitus est tabernaculū suum. **H**eptimo vo excesserat q̄tū ad dei altare et multiplex sa crificiū: p qd̄ filij isrl̄ ex p̄cepto dñi prius habuerant sa crificare: sup quo lamentat in v̄su septimo dices. Repulit dñs altare suū: maledixit sanctificationsue. **O**ctavo excesserat q̄tū ad vrbe principale q̄ erat metropolis et regni soliū: que qdē ciuitas erat valde notabilis in muris et munitionib⁹: sup quo lamentat in octavo versu dices. **C**ogitauit dñs dissipare muruz filie syon sequit. Luxitq̄ antemurale: et murus ei⁹ p̄iter dissipat⁹ est. **N**ono excesserat q̄tū ad cetū hoīm sapia diuia et p̄phetia p̄ditū nullū em aliud regnū receperat legē dei. aut habuerat p̄phetas dei visiones vidētes sup quo lamentat in nono v̄su dices. **D**efixi sunt in terra porte ei⁹. qr̄ in portis sedebāt iudices et legl̄ doctores Deu. xvij. ca. et sequit. **A**geis ei⁹ et principes ei⁹ inter ḡtēs. **N**ō est lex nec p̄phete. **P**ecio excesserat q̄tū ad p̄plm honore et reuerētia dignū. qr̄ in nullo regno erāt tales senes aut tales virgines in utroq̄ sexu: et quo ad sanctitatē et oēm virtutē: et quo ad alias cōditiones reuerētia dignas. sup quo lamentat in decimo versu dicens. **H**ederūt in terra cōticuerūt senes: abiecerunt in terra capita sua virgines in da. **D**odecimo vero excesserat q̄tū ad numerū parvulorū et multitudinez infantū: qr̄ deus multiplicabat semen filiorū isrl̄ plus q̄s altiarū natlonū: vnde in egypto fuerūt satis in breni tpe multiplicati: sup hoc vero p̄pheta in versu vndecimo lamentat plorās defectiōne parvulorū et lactentū dicens. **D**efecerut p̄ lachrymis oculi mei. sequit. **C**um deficeret parvulus et lactens in plateis oppidi. **D**uo decimo vo excesserat cetera regna in abundātia victualiū: et hoc q̄tū ad vitā diuturnā. vnde nō abbreniabant hoīes passim in pueritia aut adolescētia: h̄ p̄meniebant ad p̄fectā etatem et erat vna bñdictio inter filios isrl̄ q̄ videbāt filios filiorū suoꝝ sup quo lamentat p̄pheta versu. xij. dices. **M**atribus suis dixerūt vbi est vñiū et triticū. sequit. **C**ū exalarēt animas in sinu matrū suarū. **D**einde sequit ps scđo p̄cipalis in qua p̄pheta lamentū suū dirigit ad terrā isrl̄: et ad regnū: ad alloquendū ip̄m: ac ponendo p̄ ocnlis qn q̄: et fin hoc ps ista st̄inet q̄ng versus. **P**rimo nāq̄ pre oculis ponit ip̄i regno ut cōsideret magnitudinē sue penne et sue miserie et h̄ in v̄su. xij. dices. **C**ui xp̄abo te. v̄l̄ cui assimilabo te filia hierusalē: magna est velut mare cōtritio tua: q̄s medebit tui. **S**cđo ponit p̄ oculis et sibi inge rit originē sue culpe et sue malicie: q̄ origo fuerat ex hoc q̄ p̄phete nō apperuerūt filii isrl̄ suā iniqtatē ut eos ad penitentiā puocarēt. et hoc facit in v̄sculo. xij. dicens. **P**rophete tui viderūt tibi falsa. **T**ertio vo ponit p̄ oculis in cōpassiōne totius vicinie et gentiū p̄pinqnarū: hec est em̄ vna magna cā doloris existēti in miseria dum nō innuenit aliquā qui sibi cōpartiat et hoc facit in versu. xv. dicens. **A**lauserūt sup te manib⁹ suis oēs trāseentes p̄ viā sibilaueūt et monerūt capita sua. **Q**uarto vero ponit p̄ oculis et sibi inge rit exultationē et gaudiū gentis aduersarie et natiōis sibinuicē: q̄ est magna cā doloris. dñ. l. ali q̄s inimicū videt i gāndio: et h̄ facit i v̄su. xij. dices. **A**peruerunt sup te os suū oēs inimici tui dixerūt. **D**enorabi m⁹. **E**n iste ē dies quē expectabam⁹. **Q**uito ponit p̄ oculis et inge rit h̄ nō esse factū a casu: smo fm̄ p̄finitionē iuste dei snie. et h̄ in v̄su. xij. dices. **F**ecit dñs q̄ cogitauit cōpleuit fm̄ suū quē p̄ceperat a diebus antiquis. **D**ein de sequit tertia ps in q̄ xp̄ba post lamentū dat salutare re mediū et salubre cōsiliū: docet em̄ recurrere ad deū p̄ sex

Docet em̄ primo orare et clamare. scđo plorare: ito plorādo p̄seuerare. q̄rto in oōne etiā in nocte vigilare: q̄rto cor suū humiliare. et sicut aquā effundere. sexto elematiōne manū et alijs gestib⁹ sp̄m placare: et hoc facit in duob⁹ v̄sibus. l. xvij. r. xix. p̄ p̄mo nāq̄ dicit. **C**lamauit cor eoꝝ ad dñm. p̄ scđo dicit. **D**educ q̄li torrēt. lachrymas p̄ tercio dicit. **N**on des requiē. p̄ quarto. **C**ōsurge et lauda in nocte. p̄ q̄nto. **E**ffunde sicut aquā cor tuū. p̄ sexto Ieuia ad eū man⁹ tuas. **D**einde sequit ps quarta in q̄ p̄ pheta ponit orationis textū: et texit oraculū deuotuz ad deū. monuit em̄ filios isrl̄ sicut desolatos ad deū orandū et ibi ponit orationē quā facere debent dicēdo. **N**ide dñe et cōsidera. est aut̄ ista oōo summe p̄uocatīa dīmine mīse ricordie. et tres cōtinet v̄sus. l. xx. r. xxj. r. xxij. **N**ūc em̄ p̄ uocare deī mīsericordiā allegādo suā magnificētā: et vilitatē p̄pīa: et hoc in p̄ncipio v̄sus. xx. dicens. **N**ide domine et cōsidera quē vīndemīaueris ita. quasi diceret nō decet tuā magnificētā et excellētā p̄sequi me sic vīlem et ipotētē. **S**cđo vo allegādo infelicitatē multā iā p̄pessaz qd̄ p̄t in h̄ q̄ mater iā comedit filios: et q̄ p̄pheta et sacerdos occisi sunt in sanctuario: et q̄ nulli etati p̄cepit glādīus et hoc facit ab ipo loco. **E**rgo ne comedēt mulieres fructū suū v̄sq̄ in finē toti⁹ v̄sus. xx. et deinceps in v̄su. xxi. **T**ertio vo allegādo hostiū aduersarioꝝ immanitatem. et maliciā ut magis de⁹ cōpartiat. et h̄ facit in. xxij. v̄sculo. ibi. **V**ocasti quasi ad dñe solennē q̄ terrorēt me de circitu rē. et sic finit lamentatio. **U**irca quā cōsiderādū fm̄ p̄ dictū mḡm. q̄ h̄ hic fiat mētio de ciuitate isrl̄m: tū oia q̄ in h̄ caplo cōtinēt referēda sunt ad deplorationē toti⁹ regni isrl̄ in cōi ita q̄ oia q̄ dicunt de ierlm̄ dicunt de ea. in q̄tū erat ps p̄ncipalis vel metropolis regni. **E**t iō in ista lamentatione fit mētio de terra isrl̄ et d̄ speciosis iacob et de filiab⁹ isrl̄m. l. de ciuitatib⁹ regni. q̄ erāt sicut filie. et israel sicut mater.

Gin capitulo tertio. Ego vīr vīdens.

Th̄ hoc ca. est tertia lamentatio: v̄bi **A**dditio. **P**appeta postq̄ deplorauit destructionē isrl̄m que erat solū regni isrl̄ in scđo caplo: unde nūc in tercio incipit lamentari afflictionē suipius in carcere positi et in lacu cōstituti: sicut habet. **P**iere. xx. r. xxvij. **P**el pot⁹ et magis p̄pīe ad līterā deplorat passionē xp̄i. cui⁹ memoria hic introducit: eo q̄ sicut iter omnia meritoria que in ierusalē fuerunt acta: fuit summū passio xp̄i. sic iter omnia peccata que fuerunt in iherusalē materiali cōmissa. p̄pter q̄ irreguliter fuit destructa: occisio xp̄i summū tenet locū. **D**onde in fine hui⁹ tercie lamentatiōis cōcludit punitionē iudeoz finalē: que etiā hodie durat dicens. in fine p̄sequeris in furore rē. quam quidem passionem in persona xp̄i deplorat in multis versiculis. **I**n primo em̄ lamentat de sua expoliatione qua exuerūt cum vestimenta sua et nudauerunt sicut pauperē vnde incipit. **E**go vīr vīdens paupertatem meam. **S**ecundo vero lamentat d̄ sua captione et allegatione que fuit facta nocte cohorte et tribunis vnde subdit. **M**ē minauit et adduxit in tenebris et nō in lucem. **T**ertio vero lamentatur de sua vera tione: qua p̄ totam noctem in domo cayphe et anne fuit a iudeis vexatus: vnde subdit. **C**antū in me vertit et conuertit manū suam. subdit etiam. **V**etustam fecit pelle mē edificauit in gyro meo in tenebrosis collocauit me. **Q**uarto lamentat de sua acclauatione qua fuit cōclaus in cruce: vnde subdit. **C**ircūedificauit aduersum me ut non egrediar. aggrauant compedem meum. **Q**uinto vero lamentat de sua acclauatione qua clamauit in cruce. et absq̄ exauditione ut videbatur cum subdit. **S**ed et cum clamanero et roganero excludet orationem meam. conclusit vias meas lapidibus quadratis. **E**xsto lamentatur de sua illusione et blasphematione de qua scriptus est. **P**retereunte blasphemabant eum mouentes capita sua: et hoc facit cum subdit. **V**rsus insidians factus est mīhi: posuit me quasi signum ad sagittā factus sum

Trenorū

In dersum omni populo, cantum eorum tota dicitur. **S**ermonem lamentat de sua cibatore et potatore ex vino mirrato et mixto cum felle: vas enim fuit ei impositum plenum acetum: et hoc facit cum dicit. **E**xplevit me amaritudinibus. Inebriauit me absinthio, recordare absinthij mei et fellis. **O**ctauo lamentat de sua solitudine in cruce et oīm desertōe excepto latrone de cuius puerisse agit cum dicit. **M**emoria memor ero et tabescet in me alia mea, et sequitur verbum Christi ad latronem. **N**oui dilucido multa est fides tua, et subdit verbum latronis. **P**ars mea dominus propterea expectabat eum. **N**ono lamentat de multiplici collaphisatioē cum ait. **D**abit percutientem se maxillā: saturabis obprobriis. **D**ecimo lamentat de lachrymaz effusione in cruce de quod dicit apostolus ad hebreos. v. quod cum lachrymis et clamore valido precibus obtulit deo: et hoc facit cum subdit. **O**culi mei afflitti sunt: et sequitur. **D**ivisiones aquaz deduxerunt oculi mei. **N**undecimo lamentat de morte et sepultura et lapidis obuolutōne ad ostium monumenti cum ait. **D**enatōne ceperunt me qui auē: lapsa est in lacu vita mea et posuerunt lapidē super me. **D**uo decimo lamentat de mulierū floru et ullulatōne: vñ ait. **I**nundauerunt aquas super caput meum. **T**ercio decimo vero agit de sua descēsione ad Iacobum cum dicit. **I**n uocauit nōmē tuū de lacu nouissimo: vocē meā audisti. **Q**uarto decimo agit de sua resurrectione: ibi. **A**ppropinq̄sti in die quā in uocauit te: iudicasti dñe cām aie mee. **Q**uinto decimo agit de iudeoꝝ malicioſa machinatioē: quod post resurrectōe de derū pecunia militibꝝ: ut diceret quod discipuli ei ipsi dormentibꝝ fuerūt ei corpꝝ furati: et tō subdit. **D**idisti dñe iniquitatē illoꝝ labia insurgentū et meditatioē aduersum me. **D**ecies sexto vero et ultimo agit de Agrua iudeoꝝ punitione: propter illud peccatum: et eoꝝ destruccióne et p̄secutōe quā hodie patimur: vñ subdit in fine lamentationis. **P**ersequens in suore et p̄teres eos sub celis dñe. **I**n hoc lamentatio tercia finit. **I**n quarto ca. **Q**uo obscuratū.

Additio
Quis q̄ta lamentatio quod incipit. **Q**uo obscuratū est aurū: vbi postquam prophetā deploavit destrucciónē iherusalem quod caput erat regni: nūc deploavit destrucciónē templi et cultū diuinū et sc̄tūariū. **E**st tū notandum quod in qlibet lamentatione tangat aliquid de destrucciónē istoꝝ quanto: tū principaliſt intendit priam lamentatio de p̄. et sc̄do de sc̄do: et sic dō alijs. **D**ividit q̄d hoc lamentatio i tres p̄tes p̄ncipales. **P**ro nancis prophetā deploavit templi et cultū diuinū desolatioē. sc̄do vero in p̄ter desolatioē cām: et inquirit et inuestigat rōnes in vñ. xii. quod incipit. **N**ō crediderunt reges terre. **T**ercio vero cum gaudiō pdicit et aspicit futurā p̄solatioē: in vñ. xxxi. quod incipit. **G**aude et letare. **P**ria autē p̄s in quod deploavit prophetā destrucciónē templi dividit in quanto p̄tes fūm quanto quod p̄siderāda sunt circa templū. **P**otē enim p̄siderari ei apparat quod vestiebat. **H**ab. iii. **N**ege. vii. dī. quod nihil erat in templo quod nō regere autem: vbi etiā lapides saltē in rōnali et vestibꝝ sacerdotū. hūc apparatu deploavit prophetā in p̄ versu dicens. **Q**uo obscuratū est aurū et mutatē color optimū. sc̄do vero p̄t p̄siderari circa templū comitat̄ et ceteris quod ingrediebant ipm: et quod nos freqntabat. **N**am ingrediebant ipm inclini hoies. quod deploavit in sc̄do vñ prophetā dī. **F**ili⁹ syon incliti et amicti auro puris als p̄. Ingrediebant ipm pie ac deuote mulieres: super quibꝝ deploavit in tertio versu prophetā: quod vñ sunt a similitudine lamiaꝝ quod filios lactat̄ in similitudinē crudelium stritionū: quod mulieres de iherusalem legunt̄ comedisse filios suis p̄ obſidionis: vñ subdit. **H**oc et lamiae nudauerunt māmas suas. Ingrediebant etiā pueri et infantes quod deploavit in quarto versu dī. **A**dhuc lingua lactentis ad palatum circū edificauit etiam deliciosi iuuenes et adolescentes quod deploavit in quinto vñ. dī. Qui vescebant voluptuose interierunt in vñ. Ingrediebant quod diversi statut⁹ hoies et p̄ditōnis: quos omnis sub una clausula generali p̄tōe ad destrucciónē sodomoꝝ prophetā deploavit in sexto vñ. dī. **E**t maior effecta est iniqtas p̄pli mei p̄tō sodomoꝝ. **T**ercio p̄t p̄siderari circa templū nazareoꝝ rit⁹ et celi bar⁹ quod oblectabat: quod quidē nazarei describunt in p̄stina dignitate in vñ septio quod incipit. **C**andidiores nazarei ei nūc: quod deploavit in vñ octauo quod incipit. **D**enigrata est sup

carbones. **D**einde vero p̄cludit et p̄dicta calamitate quodam generalis sua in nono vñ. **N**eli⁹ fuit occisis gladio quod interfecit famē. **D**einde vero illa sua approbat ex facti evidētia et p̄ locū a minori in decimo vñ. **N**an⁹ mulierū misericordiū coxerunt filios suos. **E**x quod intendit prophetā p̄bare et meli⁹ fuit occisis gladio quod interfecit famē. **Q**uarto vero p̄siderari circa templū p̄strucitura et toti fabrice stat: quod in sublimē erigebat: cui⁹ obustōne et destrucciónē usq; ad fundamēta deplorat in undecimo vñ. dī. **C**ōpletū dñs furorē suū succedit ignes in syon et deuorauit fundamēta eius et sic finit prima p̄s principalis q̄rre lamentationis. **E**st autē sc̄dum quod in aliquiliter possit exponi quod in ista lamentatione p̄dictū est de obustōne templi quod facta est p̄ chaldeos et p̄ nabuzardā principē militie nabuchodonosor impante: magis tū clare et l̄falter exponi h̄z de destruccióne facta p̄ Roma nos sub Cyro et vespasiano: quia in obſidione romanorū legunt̄ mulieres misericordes coxisse filios suos et hoies extabuisse p̄ fame et cetera quod h̄z dicunt: quod in nō legunt̄ facta in obſidione iherusalem p̄ chaldeos. **D**einde sequit⁹ p̄s sc̄do p̄ncipalis in qua prophetā inuestigat et narrat desolatioē templerū causam et rationem: quod incipit versu. xij. **N**ō crediderunt reges terre. vbi prophetā ostendit hāc desolatioē ante eis fieret fuisse vniuersis gentibꝝ incredibilē. et hoc versu. xij. ait. **N**ō crediderunt vniuersi habitatores orbis: quoniam ingredere hostis p̄ portas iherusalem. sc̄do vero ostendit eandē desolatioē postmodum visam eisdem gentibꝝ iusta et rōnablem p̄pter tres causas. **P**rima effusio sanguinis innocentis et iusti: quod sacerdotes et falsi prophetē interfecerunt zachariā esalā et multos alios p̄ pheras israel: et hāc cām hieremias describit in versu. xiiij. quod incipit. **P**ropter p̄tā prophetā et iniquitates sacerdotū et in versu. xiiij. quod incipit. Errauarunt ceci polluti sunt sanguine. quod quā cām introducit clamorē omnium gentium et nationū p̄tra habitatores iherusalem in versu. xv. **R**ecedite polluti clamauerunt eis recedite et. Et in versu. xvij. facies domini dī uisit eos. **S**c̄do vero causa quare rōnablem fuit templi desolatio fuit p̄stolatio alterius auxiliū quod dei: cum enim nabuzardo. obſideret ciuitatem sedechias et populus ad auxiliū dñi debuissent recurrisse et post recurrentem ad auxiliū regis pharaonis p̄pter quod dñs tradidit eos in manus nabuzchodo. qui templū destruxit et h̄mōi cā tangit in vñ. xvij. quod incipit. **C**um adhuc subsisterem⁹ defecerunt oculi nostri ad auxiliū nostrū iherusalem: cum respicerem⁹ attenti ad gentem quā saluare nos nō poterat. **I**n versu. xvij. describit qualiter ipsi sic p̄stolantibꝝ: egyptis nō venientibus: finis venit obſidionis eoz et capti sunt: vñ incipit versus ille. **I**ubrerauerunt vestigia nra. **I**n versu vero vñ. xix. ostendit quod nec potuerunt fugientes de ciuitate p̄uenire usq; in egyptum vñ subdit. **V**elociores fuerunt p̄secutores nra aquilis celi. **T**ercio vero cā desolatioē templi fuit mors et infectio iherusalem Christi quod tangit in versu. xx. quod incipit. **S**pūs oris nra Christi dñs capti⁹ ē in p̄ctis nra. quod si aliquid iudeoꝝ intelligit hūc siculū de iherusalem quod interfect⁹ ē a pharaone nechao. alij vero de fedebia quod egressus de ciuitate voluit fugere in egyptū: quem p̄secut⁹ ē chaldeos exercitus et p̄phēdit in deserto hierichō: tū nō p̄t intelligi ad l̄ram de illis: cum qlibet istorū capti⁹ fuit in peccatis suis. **J**osias quidem: quia nō obedivit vero prophetā ex ore dñi. vt dicit in libro esdræ. **S**edechias autem: quia non obedivit verbis hieremie: nec seruauit iuramentum quo se astrinxerat cum rege chaldeorum. **E**t idcirco dicitur l̄falter non posse ista intelligi nisi de domino Iheso Christo: unde que dicitur a. xij. versu: et deinceps habent referri ad mortem eius in quam consipauerunt. sc̄i sacerdotes et prophetē: hoc est legis doctores et scribe: unde etiam de indeis verificatur post mortem Christi prefactus versus qui dicit. **F**acie domini dūisit eos: non addet ut respiciat eos, post captiuitatem enim chaldeorum deus respexit eos et in terram suam reduxit: sed post mortem Christi despexit eos: sicut est hodie. **I**tez si bene attendantur p̄dicta verba. **S**piritus oris nostri Christus: proprius intelleguntur de Christo: qui fūm diuinam naturam inspirauit in faciem primi hominis spiraculum vite: **G**en. cap. ii. quod

Liber

primit ad esse naturae hominis. De ipso etiam legitur Jo. ca. xx. Instauit in eos p̄cēs. Accipite sp̄m̄sc̄m̄. qd̄ pri- net ad esse gr̄e: et sic fm̄ p̄dicas p̄siderationes p̄prie d̄ de xp̄o deo et hoie. Sp̄us oris nr̄i. non aut de aliq̄ alio puro hoie. Itē qd̄ sequit. Gaude et letare filia edom. p̄prie vide tur intelligendū de illa idumea q̄ est synagoga iudeor̄ p̄ curantū mortē xp̄i prout fuit declaratū in additōe supra esatā. xxxiiij. de illa em̄ p̄t intelligi qd̄ in l̄ra d̄. Que habi- tas in terra bus t̄c. bus em̄ interpretat p̄siliū. vt de ista idu- mea d̄. S. Isa. xxxiiij. cap. q̄ cōsiliū iniuit h̄ xp̄m̄. Si enīz in h̄ loco idumea intelligere k̄ illa q̄ descēdit ab esau fm̄ carnem. et bus de illa natōe q̄ descēdit a nachor: sic falsuz esset dicē q̄ idumea habitabat in terra bus. nā idumea et bus sunt diuerse natōnes in diuersis regionib̄ habitatēs. Deinde sequit tercia ps̄ et ultima istius lamentationis in q̄ ap̄ha asp̄icit et pd̄c̄it futurā cōsolatōez de cōnversione iudeor̄ postq̄ introib̄ plenitudo vel de reditu eorū d̄ capti- uitate babylonica. Et primo ironice loquit h̄ natōnes vi- cinas et idumeos dicens. versu. xxij. Gaude et letare filia edom q̄ habitas i terra bus. qd̄ intelligit q̄ antiphrasim et quandā ironiā. Sc̄do v̄o consolat iudeos vel de regressi- one de captiuitate babylonis: vel potius et l̄falius de con- versione eorū ad fidē testū xp̄i: q̄ erit in fine seculi: et h̄ i ver- su. xxij. et vlti. Cōplēta ē iniqtas tua filia syon: nō addet ul- tra vt transmigret te. Constat em̄ q̄ ad l̄ram hoc intelligi non p̄t de captiuitate babylonica. Judei em̄ de hac reuer- nersi captiuitati sunt q̄ romanos et transmigrati et dispersi et ppter h̄ referēda sunt hec ad finē seculi sicut dictū ē. Et in h̄oc lamento quarta finitur.

In ca. v. Recordare.

Altimo sequit oratio hieremie p̄phē pro p̄plo trā- migrato: et diuidit in octo p̄tes p̄ncipales. In pri- ma nāq̄ ad modū bñ orantis et deuote: innocat ad se et excitat diuinā miserationē et pietatē dicens. Recordare dñe qd̄ acciderit nobis. Sc̄do v̄o narrat et reserat suā vili- tatem et in felicitatē et afflictōez: et qntum ad omissionem possessionū dicens. Hereditas nr̄a versa ē ad extraneos et quo ad amissionem amicoz subdens. Pupilli facti sum⁹ absq̄ p̄re. et q̄ ad amissionē cibarioz addēs. Ilquā nr̄az pe- cunia bibim⁹ et quo ad amissionē libertatis subdens. Cer- uicib⁹ nostris minabimur et quo ad parētes subdens. Pa- tres nr̄i peccauerūt et nō sunt. et quo ad amissionē potesta- tis et anctatis subdens. Herui dñati sunt nr̄i. et q̄ ad amissi- onē pacis et securitatis addens. In manib⁹ nr̄is. et q̄ ad a- missione pulcritudinis et sanitatis cōcludens. Tellis no- stra q̄si elibān⁹ exusta est. Tercio v̄o recitat aduersariorū multiplice iniqutatē et abusionē: qua abusi sunt in capti- uitate: vt ex h̄ de⁹ magis ad miaz p̄uocare. et h̄ facit ibi. Mulieres in syō h̄uillauerūt: et v̄gines in cīnstatib⁹ iuda deinde v̄o maliciā et crudelitatē subdens. Principes ma- nu suspensi sunt facies senū nō erubuerūt. deinde v̄o ipo- rū nequitiam et feditatē subdens. Adolescētib⁹ impudi- ce abusi sunt. Quarto vero p̄phē deplorat p̄stīnā digni- tate et p̄stīnā isolatōez. q̄ et deficit. sapia et scia. leticia et ex- cellentia q̄ cōsueuerāt esse in hierlm̄. q̄tū ad sapiam dīc. Genes defecerūt de portis. q̄tū ad leticiā subdit. Iuue- nes de chozo psallentū. q̄tū ad excellentiā p̄cludit. Ceci- dit corona capitīs nr̄i. Quinto v̄o p̄phē explicat suā iniq- ratē et p̄fitē iustā punitōz: ibi. De nob. q̄r̄ peccauim⁹: pro- pterea mestū factū est co: nr̄i. Sexto v̄o laudat et pdicat diuinā duratōez ibi. Tu aut dñe inētūz p̄manebis. He- ptimo v̄o iplo rat dei benignitatē et petīt stīi redit⁹ et sue cō- uersionis acceleratōez: redit⁹ q̄dez vel de babylonica ca- ptiuitate in hierlm̄ v̄l potius et meltus de incredulitate ad ielu xp̄i fidē et h̄ facit ibi. Quare imperpetū obliuisceris nr̄i. Seq̄tur. Conuerte nos dñe ad te et cōuertemur. Octa- uo et vltio intuet et cernit diuinā seueritatē: et p̄ p̄nis aliqua- lem dilatōez exauditōis de h̄ q̄ petit ita celerit iplerī con- cludēs. H̄ p̄jciens repulisti nos: rat⁹ es cōtra nos vehe- menter. et in hoc treni hieremie finiunt. Expliciūt addiōnes panli epi. burg. super libru. Treni hieremie.

Vulgata editō de q̄ sit mentio in p̄logo sup̄ baruch ex- ponit in p̄logo sup̄ Ezech. cetera plana sunt.

Incipit postil. fr̄is n̄ico. de lyra sup̄ baruch. **Ta. j.**

Secundūz t̄pis sequitur liber baruch immedie: nam

hystōria thobie cōti- git t̄pib⁹ ezechle re- gis iuda: vt oīsūz ē supra in p̄ncipio li- bri thobie: baruch aut̄ fuit notari⁹ bie- remie a tēpe soachi filij ioscie: vt h̄i bie- mi. xxxvij. et destruc- tōa hierlm̄ p̄ calde- os cuž hieremia de- scendit in egyptum post interfectionem Godol: bie- mi. xlviij. et postea scripsit li- brū istū q̄tū ad il- lam p̄tem cui⁹ fuit au- tor: q̄ntuz autēz ad ep̄lam hieremie q̄ ponit in hoc libro cuins t̄i nō fuit au- tor: sed t̄m̄ scriptor: scripsiterat aī destru- ctōez cīnitatis: vt v̄ debitur ifra dño co- cedēre. Igitur liber iste in duas partes diuidit. s. in librum baruch scribe: et in ep̄lam hieremie: q̄ incipit ca. vi.

Priā diuidit in tres p̄tes: primo circa librum baruch ponit descriptōnis actus: secundo legendi modus ibi. Et legit ba- ruch. tertio libri p̄cessus ibi. Et dicetis. Circa primū p̄to ponit scriptoris genus cū dī. a. Et hec verba libri q̄ scripsiterat baruch filius neris t̄c. et fm̄ regulā hebreoz pat̄ baruch: et auus et ceteri qui ponunt hic habuerūt spiritū p̄phete sicut et ip̄e: dicunt em̄ q̄ quādō in principio alicuius p̄phete ponit nomē p̄ris eius et aui et sic ascendēdo p̄ h̄ datur intelligi q̄ sp̄m̄ p̄pheticū habuerūt. Sciendū enīz q̄ dicto copulatiua cū dī. Et hec verba libri t̄c. copulat ad v̄ba hieremie q̄ baruch scripsiterat ante. secundo ponit de scriptōnis locus cū dī. b. In babylonia. Sed hoc vide- retur alicui falsum. q̄r̄ hier. xlviij. dī q̄ cū hieremia et alijs in deis qui remanserāt in iudea descendit in egyptū: et nō inuit in babylonī cū alijs captiuitatis. Dicendū q̄ mortuo hieremia in egypto baruch inuit in babyloniaz ad captiui- rum consolatōem: et maxime quia hieremias prophe- uerat egyptum cito destruendā per nabuchodonosor regem babylonio: hier. xlviij. tertio ponit descriptōnis ie- pus cū dīcīt. d. In anno qnto. s. a destruōne hierlm̄ et chaldeos: sic em̄ numerabāt iudei a tpe captiuitatis babylōnia: sicut in modo cōputant a tpe captiuitatis sne p̄ ro- manos incipiendo a destruōne hierusalē facta p̄ Tyrū et vespasianū. d. Et in septima die mēsis. nō dī h̄c quis mensis fuerit. et id dī q̄ fuerit p̄mūs mēsis. d. In tem- pore q̄ ceperūt chaldei hierl̄z. i. a tpe illo vii incipiebat in- deoz numeratio: vt dīcīt est. Et legit. Hic p̄mūr̄ ponit circa libru istū legendi modus et primo in babylonia: se- cundo in hierosolyma: ibi. Et collegerūt. Circa primū dī. Et legit baruch verba libri h̄i⁹ ad aures iechonierē. H̄ contra voc videt q̄ iechonias iste erat in carcere regis ba- bylonis. Dicendū q̄ non erat in carcere clausus saltez cō- tinue: eo q̄ esset nobilis et rex iuda vel si erat clausus non t̄i taliter q̄n baruch posset ad eū accedere talis em̄ acce- sus frequenter concedit detēns in carcere.